

AUSTRALIJOS LIETUVIS

Australijos Lietuvis

Pirmasis lietuvių laikraštis Australijoje

Prenumerata: metams £2.10.0, pusei metų 26/0, atskiro numerio kaina 1/9. Užsienin kaina ta pati. Skelbimai: 10/0 už skilties colį. Nuolatiniam skelbėjams žymi nuolaida. Smulkūs skelbimai: iki 14 žodžių 4/0; už kiekvieną pridėtinį žodį po 2 pensus. Užuojaus, sveikinimai ir pan. 10/0. Adresas: "Australijos Lietuvis", 35 Cator St., Hindmarsh, S. A.

THE AUSTRALIAN LITHUANIAN
The first Lithuanian Periodical in Australia
Publisher: Jurgis Glušauskas
Printed and published by Australijos Lietuvis Publishing Co., 35 Cator St., Hindmarsh, S. A.
Sole advertising representatives: PUBLICITAS, 153 Hindley St., Adelaide, S. A., Phone: LA 4078.

DVISAVAITINIS AUSTRALIJOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN FORTNIGHTLY

ŠEŠTIEJI METAI

Kaina/Price 1/9 Adelaide, 1953 m. sausio/January 24 d.

Registered at G.P.O., Adelaide, for transmission by post as a periodical.

Nr. 2 (113)

Naujas JAV Prezidentas perima pareigas

DRAMBLIAI, ŠUNĖS IR ATOMINIAI GINKLAI ĮVEDINA NAUJĄ PREZIDENTĄ Į BALTUOSIUS RUMUS

Gen. Eisenhowerį, atkylusį perimti prezidento pareigų Vašingtone, amerikoniai priėmė labai iškilmingai (europietiška skambėtu — pasiutusiai — triukšmingai). Vašingtonas šia proga padarė nebologą biznį, (amerikonas moka išnaudoti kiekvieną progą, ir dėl to garbė šitokiam biznieriui!). Pusė milijono žmonių suplaukė iš visos Amerikos kampų, visiškai nesijaudindami, kad daliai šių svečių teko miegoti geležinkelio stočių salėse ant grindų, nes viešbučiai buvo perpildyti.

Iškilnių pradžioje vyriausias teisėjas pasveikino gen. Eisenhowerį prie Capitolio durų paduodamas jam bibliją. Naujas prezidentas padėjęs ranką ant šios knygos prisiekė ištikimai tarnauti Amerikai.

Po to prasidėjo gatvėse didžiulė eiseną. Jos priekyje žygiavo būrys dramblių (respublikonų part. simbolis), paskui juos indėnai šoko laukinius šokius, ir truputį toliau važiuo rogės (su specialiai įtaisytomis slidėmis, kad čiuožytų be sniego). Jose sėdėjo Alaskos atstovai, apsikarstę mešku kailiais. Šias roges traukė staigimu pri-tardami iškilmingas būrys šunų.

Paskui jį karuomenė tempė atominę patranką, kuri yra pirmas atominis ginklas, viešai parodytas publikai.

Užpakalyje kariuomenės keliavo maži vaikai apsirengę maskarado rūbais, ponai su katilukais, šeiminkės su prijuostėmis... kaip kas norėjo!... (Tik asilo — demokratų simbolio nesimatė. Jis, matyt, netoks kvailas, kaip kad sakoma. Žino, kur nepridera eiti).

Pasibaigus eisenai vienas italų diplomatų atsiduso: — Rodos, kad buvau mūsų šventoje Italijoje... Kaip tik karnavalas Neapolyje!

EXTRAVAGANTIŠKAS KABINĖTAS

Prez. Eisenhoweris paskyrė savo kabinetan 8 milijonierius ir vieną vamzdžių taisytoją.

Tačiau kai kurie respublikonai senatoriai užpuolė milijonierių Karolį Wilsoną, kuris yra paskirtas krašto apsaugos ministru, klausdami, kaip jis spės susitvarkyti su savo privačiais bizniais ir valstybinių darbų, nes jis turi už 2½ milijono dolerių akcijų Generalinėse Motorų Bendrovėse. Tačiau jo kandidatūra buvo palikta daugumai senato atstovų pasisakius prieš šį užmetimą.

VOKIEČIŲ UKIS STIPRĖJA

1952 metais Vakarų Vokietija pagamino 15 milijonų tonų plieno, tuo būdu beveik pasiekdama plieno produkciją Anglijoje.

Šiais metais Vak. Vokietija numato pakelti plieno gamybą iki 18 milijonų tonų.

Sis Vak. Vokietijos atsigavimas plieno gamyboje yra vienas iš jos ekonominių laimėjimų, kurie įgalino Vak. Vokietiją beveik atsikvilti nuo amerikiečių pagalbos.

Nuo 1945 metų Amerika sukišo į Vak. Vokietiją 1,200 milijonus anglių svarų.

IŠDRISO DAR PORĄ DRAUGŲ ATSIUSTI

Pagal taisyklės, Jungtinių Tautų Organizacijos Centro įstaigose privatų dirbti 136 rusai, bet, matyt, kad Enkavedė turi sunkumų surasti tiek daug "patikimų piliečių" ir todėl tik 18 rusų dirba šioje įstaigoje. Prieš keletą dienų buvo duotas Amerikos leidimas atvykti į šią įstaigą dar 10 rusų.

REALI KOVA PRIEŠ KOMUNIZMĄ

Prieš keletą metų Amerikos Jungtinės Valstybės paskelbė, kad jų įvairių rūšių technikos ir medicinos specialistai vyks į mažiau civilizuos kraštus ir tenai padės įgyvendinti reikalingas reformas ir pagerinimus įvairiose srityse. Šiomis dienomis "New-York Time" laikraštis paskelbė šio amerikonių plano rezultatus. Jų specialistai dirbo apie du metus 35 šalyse. Čionai paduodame keletą įpatinai svarbių darbų, kuriuos Amerika atliko plano vykdymo metu:

- Egiptas.** Aleksandrijos rajone 15.000 akry dykumos buvo paversta derlinga žeme tuo būdu tūkstančiai pusbadžių gyvenančių beduunų gali aprūpinti žolę savo avių bandas.
- Peru.** Chimbotos provincijoje, kuri buvo maliarijos lizdas, baisiosios maliarijos sukėlėjai buvo išnaikinti ir dabar beveik nesigirdi šios rūšies susirgimų.
- Burma.** Shan valstybėje maliarija susirgimų skaičius krito 50% Amerikos medicinos pagalbos dėka.

Arestų banga Europoje

Pastarųjų poros savaitių laikotarpį Europoje prasidėjo tikra arestų banga už sabotazą, šnipinėjimus, perversmų ruošimą ir kitus nusikaltimus.

Maskvoje areštuoti 9 gydytojai, kurie kaltinami sąmoningai sutrumpinę gyvenimą visos eilės aukštų Sovietų hierarchijos pareigūnų, būtent, buv. Politbiuro nario pulk.-gen. A. A. Zdanovo, kuris 1948 metais mirė širdies liga. Zdanovas, kuris mirė 52 metų amžiaus, buvo Kominformo šefas ir Rusijos Komunistų Partijos centro komiteto sekretorius. Be to, esą, nunuodyti buvę Dimitrovas, rašyt. Maksim Gorkis su sūnum ir kt. Tass specialiai praneša, kad pirmieji tų kriminalistų bandymai buvo nukreipti į aukštus kariuomenės vadus. Esą, jie bandė likviduoti maršalą Vasilevskį, maršalą Gorovą, maršalą Konievą, gen. Štemenko, adm. Levšenko ir kitus. Vasilevskis yra karo ministeris, o Konievas Raudonosios Armijos vadas.

Gydytojai, kaip pareiškiami, buvo areštuoti dar prieš įvykdymą savo didžiausių nusikaltimų ir visi "prisipažino". "Jie buvo užsienio žvalgybos apmokami agentai, — priduria Tass'as, — ir jų dauguma buvo nariais teroristinės grupės, turinčios ryšius su tarptautine žydų organizacija "Joint".

Jie, esą, nustatinėjo neteisingus diagnozus, išrašinėjo blogus vaistus ir tuo pagreitindavo komunizmo vadų mirtį.

"Pravda" gi atvirai pareiškia, kad tie "žmogžudžiai, prisidengę mokslininkų ir daktarų skraiste, buvo Amerikos saugumo apmokami agentai. Žydų Si-onistų organizacija, prisidengusi labdarybės šūdų, faktiniai buvo šnipų lizdas" ir t.t. ir t.t.

Iš to fakto, kad areštuotų 9 daktarų tarpe yra penki žydų tautybės, pasaulio spauda daro išvadą, jog tai, galimas dalykas, būsianti didžiulės antisemitinės kampanijos pradžia. Izraelyje rytų politikos žinovai baiminasi, kad žydai galį būti masiškai deportuojami į Sibirą.

Be to, manoma, kad bylos metu bus "išsifruoti" ir tie "nusikaltėliai" kurie "davė" įsakymą tuos aukštus pareigūnus "nuodyti". Atrodo, kad gali kilti ir vyriausiajam čekistui Berijai, saugumo policijos šefui, kuris yra taip pat žydas.

Dar pažymėtina, jog Zdanovo ligos metu, prieš penkis metus, buvo iškvies-tas vienas švedas — profesorius Elis Berven, kuris dabar viešai pareiškė, kad Zdanovas sirgęs nepagydoma vėžio liga ir jo niekas išgydyti negalėjęs.

Panama. Ryžių auginimas buvo labai smarkiai pakeltas ir todėl tikimasi, kad Panama pajėgs pati save išmaitinti.

Ekvadoras. Maisto produkcijos našumas buvo padvigubintas.

Šalia šitos, valstybinio masto paramos, daugelis neturtingų ūkininkų Egipte, Irake, Indijoje ir Pakistane gavo tiesiogines pašalpas, tuo būdu buvo įgalinami sustiprinti savo finansinę būklę ir pakelti ūkininkavimo lygį.

Tačiau Indonezijoje, Lebanonoje ir Abisinijoje šis ūkinis ir medicinos pagelbos planas buvo įvykdytas tik 50%. Tas įvyko dėl to, kad daugelis gyven-tojų šiuose kraštuose rodo didelį anti-amerikonišką nusistatymą ir buvo visiškai abejingi šiam tarpusavio pagelbos planui.

Britai, Skandinavijos kraštai, Prancūzija ir Šveicarija buvo pasiuntę savo specialistus padėti amerikiečiams vykdyti šį planą.

Spėjama, kad šių arestų užnugarįje tenka laukti gilesnės komunistų hierarchijoj krizės ir kad dar ne viena galva nusiris nuo pečių.

Žydų bėgimas į Vakarų Vokietiją

ryšy su areštais ir numatomomis deportacijomis nežūrint griežtos sienos kontrolės, kasdien didėja. Metų viską, tik su ryšulėliais, jie veržiasi per sieną išalkę, pilni baimės. Visi perbėgę tvirtina, kad Stalinas ruošiasi įvykdyti tai, ko nepribaigė Hitleris.

Didelė sensacija sukėlė areštus septynių ex-nacii Vakarų Vokietijoje.

Areštus įvykdė Britų sugumo policija gavus užsienio reikalų ministerio sutikimą. Vak. Vokietijos kancleris Dr. Adenaueris buvo painformuotas apie tai tik prieš kelias valandas įvykdant suėmimą.

Oficialiai nurodoma, kad areštuotieji asmenys, daugelis buvę aukšti Hitlerio pareigūnai, ruošė perversmą Vakarų Vokietijoje, kurio tikslas nutraukti ryšius su Sąjungininkais ir Sovietams padedant suvienyti Vokietiją (aišku, rusų kontroleje). Savo laiku Ribentropo — Molotovo paktas rodo, kad tarp naciių ir bolševikų bičiulystė siekiant pavergti laisvas tautas, yra galima ir todėl šios riveliacijos pilnai patikimos.

Dar nesukubo nustebe europiečiai atgauti kvapą, kaip nauja žinia: **Du amerikiečiai atsargos kariškiai areštuoti Vienoje už šnipinėjimą Sovietams.**

Tai naturalizuoti Amerikos piliečiai Verber ir Pinger, gimę Austrijoje. Abu išgabenti į JAV-bes, kur bus perduoti teismui.

Ryšy su jų areštu paaiškėjo, kad jie gaudavo nurodymus iš Sovietų diplomato Novikovo, kuris pasirūpino juos įstatyti į tokias vietas, kur jie geriausiai galėjo priėti prie reikiamų šaltinių ir perduoti žinias Sovietų agentams. JAV-bių vyriausybė pareikalavo Novikovą atsaukti.

JAV-bių karių ir civilių tarnautojų tarpe eina tolimesni areštai ir tardymai.

Kokias išvadas galima būtų daryti iš šių arestų bangos? Sovietų Rusijoje tai jau įprastas dalykas ir devynių daktarų suėmimas nėra kokia nors staigmena. Tačiau Vakaruose įvykdyti areštai, tartum tąsa pirmųjų, verčia spėlioti, kad tų suėmimų užnugarįje gali būti ir gilesnių pagrindų, apie kuriuos šiaandien dar tyli-ma. Gal netolima ateitis praskleis už-dangą kiek plačiau.

GEN. NAGUIBAS KELIA RAGUS

Gen. Naguibas, faktinis Egipto diktatorius, davė įsakymą suimti 40 žmonių. Jų tarpe yra 25 karininkai. Šį žygį jis paaiškino labai paprastai: esą, šie visi ponai dirbo "svetimai valstybei" pridurdamas, kad prieš jį buvo ruoštas atentatas ir jis turėjo būti užgnaužtas pačiu "griežčiausiu būdu". Šito atentato paruošime, Egipto valdžios pranešimu, dalyvavo majoras Mehanna, kuris prieš šešetą mėnesių buvo paskirtas trijų žmonių regentų tarybon valdžiu-sion Egiptą. Pr. metais lapkričio mėnėsį gen. Naguibas jį pašalino iš tos tarybos, kaip "žmogų, trukdantį gen. Naguibui politiką".

Gen. Naguibas kaltina ex-karalių Faruką, kad jis su svetimomis valstybės ir gen. Naguibui priešų pagelba nori grįžti į Egipto sostą.

Tačiau gen. Naguibas nutylėjo, kuri svetimai valstybė nori grąžinti Faruką sostan, bet ta "pavojaus" proga suėmė Faruko pusbrolį princą Abba Halimą.

Remdamasis "pavojingo elemento, kuris naudojasi svetimomis valstybės pagelba, kėsiniusi prieš gen. Naguibą", Egipto kabinetas patvirtino sekantiems 6 mėnesiams įstatymą, kuriuo gen. Naguibas įgaliojamas uždrausti Egipte visas "pavojingas Egipto saugumui" partijas.

Amerikos ir Britanijos komentatoriai, nors ir labai atsargiai, daro išvadą, kad gen. Naguibas skuba į neapribotą diktatūrą. Ypatinai Fuado Serag el Din, kuris buvo wafdistų partijos generalinis sekretorius, ir majoro Mehannos suėmimas patvirtina šį spėliojimą. Tačiau manoma, kad dėl majoro Mehannos suėmimo susvelnės santykiai tarp anglių ir egiptiečių, nes majoras "Mehannas priklausė musulmonų Bro-lijų partijai, kuri yra be jokių kompromisų didžiausias anglių priešas. Maj. Mehannas, sėdėdamas valdžioje, darė viską, kad pablogintų santykius tarp Egipto ir Anglijos.

Ta pačia "savisaugos" proga buvo atimtos šešioms kairiųjų arabų laik-raščiams licenzijos.

PREZ. TRUMANAS PRANAŠAUJA PASIKEITIMĄ SOVIETŲ SISTEMOJE

Atsiveikindamas Amerikos tautą prez. Trumanas, tarp kita ko, pareiškė, jog jo nuomone šaltasis karas su Rusija išnyks įvykus pasikeitimui pačioje Sovietų sistemoje. Tai įvyksia arba revoliucijos keliu, arba dėl sunkumų satelitinuose kraštuose, arba dėl valdo-vų pasikeitimo Kremliuje, arba dėl kitų priežasčių. Žodžių tokia vergija, jo nuomone, ilgai išsilaukyti negalinti, nors numatyti to pasikeitimo laiką nėra įmanoma.

GRIEŽTAS JAPONIJOS PROTES-TAS RUSIJAI

Japonijos užs. reikalų ministerija praneša, kad ji įspėjusi Sovietų Rusiją dėl rusų lėktuvų skraidymo virš Japonijos teritorijos. Esą, nuo praėjusios vasaros apie 20-30 rusų lėktuvų pastebata virš Japonijos. Kadangi Japonija savos aviacijos neturinti, tai prašiusi JAV-bių karo vadovybę pasirodancius virš Japonijos lėktuvus nutupdyti.

Vyr. Sąjungininkų Vadas gen.Clark davė įsakymą aviacijai rusų lėktuvus pasirodžiusius virš Japonijos, likviduo-ti.

KOREJOJE

Sąjungininkų karo aviacija dideliais junginiais bombarduoja be paliovos priešų tiekimo kelius, kariuomenės pozicijas, tiltus ir kitus kariškos reikš-mės taikinius. Tokių bombardavimų senai jau būta.

Pačioje fronto linijoje jokių pasikei-timų neįvyko.

AR ĮVYKS PASAULINĖ OLIM-PIADA AUSTRALIJOJE?

Prieš penketą mėnesių buvo atrink-tas iš tūkstančių projektų nepaprastai gražus stadijono planas, skirtas 1956 m. pasaulinei olimpiadai, kuri turį įvykti Melbourne. Po šito laikraščiai buvo pilni sumanymų ir pasiūlymų, ginčų, kur ir kaip geriau priimti pasaulio svečius ir prideramai išlaikyti Aust-ralijos garbę. Bet pamažu viskas buvo užmiršta ir vieną dieną Tarptautinio Olimpiados komiteto pirmininkas tele-fonavo iš Čikagos budindamas Australi-ją.

Jis pareiškė, kad 17 miestų įvairiose šalyse skubiai lenktyniaudami ruošia-si, tikėdamiesi kaip nors "prisivilioti" pasaulines olimpiadas 1960 metais, ir tie miestai yra daug daugiau pasiruošę 1960 metams, nei Melbourneas 1956 me-tams. Taip pat Tarpt. Olimpiados komiteto pirmininkas pareiškė, kad jis yra susirūpinęs sužinojęs, kad Australi-dai buvo sumazinti ir dėl to nukentės naujojo stadijono statyba.

Melbourne burmistras pareiškė, kad jis nusistatęs kreiptis į visuomenę prašydamas paramos olimpiadai.

Tačiau kai kas Australijoje neskuba arba iš viso nelauko šią olimpiadą gar-be Australijai. Tas asmuo yra Victori-jos steito premjeras Mr. Cain, kurio pareiškimu laiko pasiruošimui užtenka ir olimpiadą galėtų įvykti bet kuria-m Australijos mieste, jeigu valstybė sutiktų duoti £312,000.

MILIJONAI PIETŲ KOREJAI

Gen. Mark Clark pareiškė, kad per paskutinius 2½ metų, J. Tautų šalys ir Amerikos Jungtinės valstybės davė virš 599 milijonų dolerių Pietų Korėjai.

TRUMPOS ŽINIOS

- * Kenijoje neramumai tęsiasi. Be-veik kiekvieną dieną suimami anti-bal-tųjų organizacijos "Mau — Mau" nari-ai.
- * Britanija planuoja pakviesti pagel-bon Australiją ir Naująją Zelandiją ko-vojančią prieš komunizmą Artimuose Rytuose.
- * Nacionalistinės Kinijos užsienio reikalų ministeris nuvyko į New Yorką pasimatyti su gen. Eisenhoweriu.
- * Hongkongo policija susekė labai didelį ginklų sandelį privčiuose kinie-čių namuose.
- * JAV civilinio oro susisiekimo lini-jos žada numušti 25% bilietų kainos.
- * Portugalija paskelbė, kad pagal vieną vizą leidžiama atvykti du karta į Portugaliją.
- * Londone 27 biznio firmos prašo leidimo pastatyti 50 televizijos stočių.
- * 63 katalikų kunigai buvo paleisti iš kalėjimo Naujų Metų proga Jugosla-vijoje.
- * Baltimorėje 80.000 vaikų negalėjo vykti vieną žiemos dieną į mokyklas, nes 100 mokyklų buvo neapsildomos dėl pečkurių streiko. Vaikai pamokas turėjo namuose, nes jos buvo perduo-tos per televiziją.
- * Japonijoje pradėta organizuoti pir-ma pokarinė kariuomenės policija.
- * Vokietis Willis Šmidtas pasiekė 67 dienų badavimo rekordą.
- * Waršuvos radijas pranešė, kad JAV slaptoji policija suorganizavo Lenkijoje 100.000 lenkų, kurie yra pa-siruošę kiekvieną minutę pradėti "sa-botazą laisvoje Lenkijoje".
- * Mirė privatus Churchillio sekreto-rius Edward Marsk Londone.
- * JAV farmose pereinai metais bu-vo 5,836,000 avių, rekordinis kiekis.

Šių metų vasario 13 dieną, penkta-dienį, Adelaidės lietuviai studentai rengia **UŽGAVENIŲ BALIŲ —SOKIUS** Osborne Hall, 122 Gouger st., Adela-idėje. Pradžia 20 val. Veiks turtingas bufetas su Užgavė-nių blynais, užkanda ir gėrimais. Pelnas skiriamas Adelaidės lietuvių studentų reikalams. Pakvietimus pra-šome įsigyti iš anksto pas studentus. A.L.S.S.

TAU, TĖVYNE!

ALB KRAŠTO TARYBOS ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS * ADELAIDĖS LIETUVIŲ TEATRO-STUDIJOS SPEKTAKLIS * DAIL. ANTANO RUKŠTELĖS JUBILIEJINĖ PARODA * SPAUDOS PARODA * KITI SUVAŽIAVIMAI BEI PARENGIMAI.

ALB KT atstovų suvažiavimas

(Taša iš praėjusiojo AL Nr.)

Per diskusijas ir paklausimus iškilo labai opus

Lietuvos konsulo Australijoje klausimas

Pasirodo, kad šitas klausimas buvo judinamas dvejų asmenų nepriklausomai. Oficialiųjų prasme, tą klausimą pas Lietuvos Valstybės diplomatus kelė Krašto Valdybos Pirmininkas J. Vaičiūnis ir jį Ministerį Žadeikį J.A.V. konsulo klausimu kreipėsi ir p. Valys. P.J. Vaičiūnio buvo kreiptasi į visus tris pripažintus Lietuvos ministerius: Iš visur buvo užtikrinta, kad reikalas esąs "eigoje", iki pereinamais metais įvykusios Lietuvos Dipl. Londone Konferencijos, kur diplomatai savitarpui susitarimu panašius klausimų kompetenciją besąlyginiai pavedė Diplomatijos Seftui p. Lozoraičiui. D. S. Ministeris Lozoraitis A. L. B. Krašto Valdybos Pirmininkui p. J. Vaičiūniui pastaruoju metu konsulo reikalu atsiuntė raštą, prašydamas pasisakyti trimis klausimais:

1. Ar Australijoje atsirastų asmuo su reikalingomis kvalifikacijomis konsulo pareigoms?

2. Kokia yra lietuvių visuomenės nuomonė dėl Australijos Vyriausybės pažiūros į eventualų Lietuvos konsulą šitame krašte?

3. Ar lietuvių Bendruomenė Australijoje turėtų galimybių išlaikyti konsulą?

Suvažiavimas vienbalsiai nutarė, kad Australijoje Lietuvos konsulas yra neabejotinai reikalingas ir pavedė Krašto Valdybai daryti visus reikalingus žygius, kad Lietuvos Diplomatai Australijos lietuvių globali tokį konsulą išrūpintų. Platesnės diskusijos kilo dėl klausimo, ar A. L. B. galėtų išlaikyti konsulą. Per diskusijas išryškėjo bendra nuomonė, kad šiuo metu Bendruomenė yra per silpna finansiskai, kad galėtų plačiau tuo klausimu įsipareigoti. Iškilo nuomonių, kad Lietuvos Konsulas Australijoje turėtų būti išlaikomas iš tų pačių lėšų, kuriomis naudojasi kiti mūsų diplomatiniai atstovai laisvajame pasaulyje, ypač, kad Konsulas Australijoje yra itin reikalingas dėl specifinių Australijos lietuvių sąlygų. Tačiau jautėsi bendra nuotaika, kad nors dalinį konsulato išlaikymo lėšų parūpinimą turėtų prisiminti ir patys Australijos lietuviai. Kitas klausimas išryškėjo per diskusijas, dėl kurio Suvažiavimo atstovų nuomonės pasidalino, ar konsulas turėtų būti skiriamas iš Australijos lietuvių tarpo, ar atsiųstas iš kitur. Viena nuomonė buvo, kad didesniai konsulo orumui prieš Australijos vyriausybę, būtų geriau, kad jis nebūtų iš "New Australian" tarpo, nors kiti aiškino, kad kaip tik reikia demonstratyviai pabrėžti, pasiūlant konsulą iš mūsų tarpo, kad šitą "New Australians" tarpe esama žmonių visoms, kad ir konsulo pareigoms. Tačiau visi šitie diskutuoti klausimai palikti atviri ir pavesti Krašto Valdybai savo nuožiūra.

Iš ankščiau minėtų diskusijų iškilo klausimas, ar Australijos Vyriausybė pripažįstanti Lietuvos pilietybę. Šią klausimą išaiškino teisininkas p. J. Žukauskas, kuris Krašto Valdybos įgaliotas turėjo pasikalbėti su Australijos Imigracijos Ministeriu Mr. Holt. Iš šito pasikalbėjimo paaiškėjo, kad ministeris Mr. Holt realiai vertina mūsų padėtį ir net yra išsireiškęs, kad vistiek po III karo didelė dalis lietuvių grįš į Lietuvą. Tai jis p. J. Žukauskui pasakęs visiškai be pagiežos ir kartumo. Paklaustas, ar Australija pripažįsta Lietuvos Nepriklausomybę, ministeris be jokio abejojimo atsakė:

"Taip, žinoma, Australija pripažįsta Lietuvos Nepriklausomybę.

Prieš porą dienų aš esu buvęs Latvijos konsulo oficialiame priėmime. Jeigu mes Baltijos kraštų nepriklausomybės nepripažintume, aš nebūčiau tenai dalyvavęs". Paklaustas, ar Australija pripažįstanti ir Lietuvos Užsienio pasus, ministeris paprasčiausiai klausimą patiekti raštu, į kurį atsakymas iki šiol dar nėra gautas.

Per kilusias diskusijas dėl Melbourne Apylinkėje kilusio nesuspriktimo apie Reikalų Vedėjo imtą algą £6 svarų sumoje, buvo nutarta šią klausimą perduoti A.L.B. Melbourne Apylinkės Garbės Teismui spręsti, kaip grynai apylinkės reikalą, nors kiti atstovai moraliniai tokį žygi pasmerkė, nurodydami, kad Bendruomenės lėšos

esančios labai skurdžios ir, kada kai kurie atstovai net savo asmeniškomis lėšomis važiuoja į Suvažiavimus, toks algos ėmimas už visuomeninį darbą yra smerktinas.

Gana ilgos diskusijos kilo dėl tulo "Australiečio" pasirašyto straipsnio Kanadoje einančiame "Tėviškės Žiburių" laikraštyje, kuris buvo užvardintas "Ne viskas tvarkoje pas Australijos lietuvius". Suvažiavimo buvo tuo reikalu priimta rezoliucija, kuri smerkia šmeižiančius straipsnius apskritai, ypač gi tula "Australiečių" ir prašo redaktorių ateityje slapyvardžiais pasirašytus straipsnius nepatikrinus nedėti.

DARBO GAIRĖS 1953 METAMS

Krašto Valdybos Pirmininkui ponui Justinui Vaičiūniui pasiūlius, buvo priimta Sąmata 1953 metams £500 sumoje ir bendrų darbo gairių patvirtinimas. Pačio darbo gairės buvo daugiau bendro pobūdžio, kur labiausiai išskelta buvo:

Dar labiau sujungti visus Australijoje gyvenančius lietuvius į vieną Bendruomenę ir skatinti Apylinkių veiklą šita prasme. Sudaryti pilną Australijos lietuvių kartoteką. Ypatingai suaktyvinti Lietuvos Pasų ir ženklelių platinimą. Suorganizuoti socialinę Savitarpinę Pagalbą. Visomis išgalėmis remti Vasario 16 Gimnaziją ir kitas mūsų kultūrinės institucijas. Čia Australijoje įkūnyti Europinio Sąjūdžio idėją, kas jau buvo pradėta Europoje. Ir eilę kitų darbų ir sumanymų.

Krašto Valdybos Teisėjams Patarėjui p. J. Žukauskui referuojant buvo padaryta visa eilė pakeitimų ir papildymų A.L.B. Statute. Visa eilė šitų Statuto pakeitimų ir papildymų buvo grynai techniški, paties gyvenimo išsaugoti. Svarbesnieji jų:

1. Prie Garbės Teismo sąstato patvirtinti du kandidatai, kurie Teismo Pirmininko gali būti kviečiami spręsti bylose.

2. Griežtai apibrėžta Krašto Garbės Teismo kompetencija.

3. Griežčiau apibrėžta Apylinkės Kontrolės Komisijos kompetencija.

4. L.K.F. Pirmininkui duotas mandatas Krašto Taryboje.

5. Nutarta Krašto Tarybos paprastas sesijas šaukti kas du metai, o ne kas metus, kaip ligi šiol.

Ilgesnės diskusijos kilo dėl Suvažiavimų dažnumo. Krašto Valdybos Pirmininkas p. J. Vaičiūnis nurodė, kad jeigu visi Krašto Tarybos nariai suvažiuoti į Suvažiavimus, tai vien tik tiktai kelionės išlaidoms Bendruomenė turėtų sumokėti virš £800, kas mums yra neleistinas liuksusas. Per diskusijas išryškėjo nuomonė, kad paprastas sesijas Kr. V-ba turinti šaukti kas 2 metus, tačiau reikalui esant vistiek, pagal statutą, turinti teisę šaukti nepaprastą sesiją bet kuriuo metu.

Rezoliucijų Komisija, baigusi savo darbą, Suvažiavimui perskaitė savo sureduotas Rezoliucijas ir Sveikinimus, kurie Suvažiavimo buvo priimti: Sveikinimai buvo išsiųsti:

Visuose reikaluose Jums padeda

JUOZO ŽUKAUSKO

KALBINĖ — TEISINĖ — INFORMACINĖ PAGALBA

Dokumentų vertimai ir jų tvirtinimas. — Visų rūšių raštai angliškai — Visokeriopa informacija. — Kalbinė pagalba ir reikalų sutvarkymas įstaigose

Atsakymai į klausimus. + Pasitarėjama ir korespondenciniu būdu.

Kreiptis:

Kasdien 2 — 5 val. p. p.
15 Manchester Unity Building
160 Castlereagh Street
Sydney Tel.: M4878

Kasdien 6 — 8 val. vak. —
10 Peel St.
Kirribilli,
Sydney Tel.: XB4312

Korespondencijai adresas: Box 58, Milson's Point P.O. NSW

HOTEL ANGAS

ANGAS STREET ADELAIDE

(priešais "Australia Hall")

Manager Peter Ardill

* MES RUOŠIAME PRIVAČIUS PASILINKSMINIMUS *

SALTAS ALUTIS, ŠAMPANAS, LIKERIAI — MUSŲ SPECIALYBĖ

Visi gėrimai į Jūsų namus pristatomi vėkui.

"TAVE PAPUOŠT ŽADĖJOM
KAIP TIKRĄ SAVO SESERĮ".

1. VLIKO pirmininkui, o per jį ir V.T. Pirmininkui, bei VLIKO ir V.T. nariams.

2. Amerikos Lietuvių Tarybai.

3. Lietuvos Diplomatijos Seftui Ministeriui Lozoraičiui, o per jį ir kitiems Lietuvos Ministeriams ir atstovams.

4. Visų Pasaulio Kraštų Lietuvių Bendruomenėms.

5. J.E. Arkivyskupui Skvirekui ir kitiems Lietuvos vyskupams.

6. Adelaidės katalikų vyskupui J. E. Beovich.

7. Mažosios Lietuvos Tarybos Pirmininkui.

8. Profesoriams Biržiškai, Krėvei—Mickevičiui, Kolupailai, Galvanauskui — jų jubiliejų progai.

9. Lietuviams skautams Pan—Pacifiko Jamboree.

10. Estų ir Latvių Bendruomenėms Australijoje.

11. Pavergtųjų Tautų Komitetui Sydneyje, o per jį ir visus pavergtųjų tautų tautinius komitetus.

12. Laisvųjų Žurnalistų Sąjungai Australijoje.

Bene pats svarbiausias ir su nuoširdžiu dvasios pakilimu visų atstovų priimtas sveikinimas buvo

SVEIKINIMAS PAVERGTOJŲ LIETUVIŲ LIETUVIAMS

per "Amerikos Balso" radiją. Šito Sveikinimo tekstą paduodame ištiesiai.

"BROLIAMS IR SESĖMS TĖVYNEJE!

"Australijos lietuviai, šiandieną išskirti iš Jūsų tarpo, mintimis ir troškimais yra su Jumis.

Jūsų laisvės ir nepriklausomybės dienų viltį stipriname savo pastangomis, keldami pasaulyje mūsų tautos vargus ir kančią.

Jūsų kietas ryžtas ir skaudžios aukos yra mums jėga ir stiprybė išlaikyti nesužalotą mūsų tautinę sąmonę ir kurti vertybes atsitatysiančiai Lietuvos valstybei.

Tikėjimas teisingumu, ir mūsų visų pastangos nepriklausomybės siekiant, Aukščiausiajam padedant, tepagreitina mūsų tautos laisvės atgavimą."

DISKUSIJOS DĖL "MUSŲ PASTOGĖS"

Dėl "Mūsų Pastogės", kurią prieš keletą mėnesių perėmė Krašto Valdyba, per Suvažiavimą buvo pasisakyta net keliais atvejais: Krašto Valdybos Pirmininko pareiškime, Kontrolės Komisijos pareiškime, "Mūsų Pastogės" redaktoriaus pareiškime ir eilės atstovų per diskusijas. Iš Krašto V-bos P-ko pareiškimo paaiškėjo, kad 1951 metų Suvažiavimui Krašto Valdybą įgaliotus perimti "Mūsų Pastogės" leidimą iš p. Baužės, tuojau pat buvo pradėti žygiai, tačiau p. A. Baužė iš A.L.B. už "Mūsų Pastogę" pareikalavo £1.100. Kadangi toks reikalavimas Krašto Valdybos mąnymu, neturėjo nei etiško, nei teisinio pagrindo, tolimesnį pasitarimą su p. A. Baužė buvo nutraukti. Tačiau po kelių mėnesių p. A. Baužė vėl kreipėsi į Krašto Valdybą ir pasiūlė perimti "Mūsų Pastogę" su visais jos aktyvais ir pasyvais. Buvo pasirašyta notarialinė sutartis ir

"Mūsų Pastogę" perimta leisti Krašto Valdybos. Dėja, pasirodo, kad iš "M.P." buvusių leidėjų perimtas skolininkų sąrašas heatitiko faktiškai būklei ir didelę dalį priklausančių skolų teks nurašyti į nuostolius. Šiuo metu jau yra gauta licenzija "Mūsų Pastogę" leisti A.L.B. Krašto Valdybos pirmininko p. J. Vaičiūnio vardu.

Iš "M.P." redaktoriaus p. J. Žukausko pateiktos provizorinės sąmatos paaiškėjo ir laikraščio materialinė padėtis. Laikraštis spausdinamas spaustuveje "Mintis", kuri jokios specialios nuolaidos nedaro ir už dabartinio dydžio (4 puslapių) spausdinimą, tenka mokėti apie £40. Taigi už spausdinimą metinėje sąmatoje numatoma — £2.550 (keli numeriai numatoma išleisti 6 psl.). Redaktoriaus — administratoriaus alga numatoma £12 savaitėje (iki šiol buvo £11), buhalterio alga £3 ir ekspeditoriaus alga £3 savaitėje. Iš viso, metinės išlaidos numatomos £3.500 sumoje. Iš prenumeratos ir aukų numatyta surinkti £2.500, už skelbimus £500 ir likusius £500 tikimasi surinkti iš atskirų apylinkių ta prasme, kad kiekviena didesnė apylinkė metų bėgyje išleistų savo "Mūsų Pastogės" numerį, kuriame pilnai atvaizduotų savo apylinkės veiklą, o taip pat padengtų ir numerio išleidimo išlaidas.

Atstovas Kedys pareiškė nuomonę, kad "Mūsų Pastogės" finansinė padėtis esanti apgailėtina ir kad reikėtų ieškoti būdų abu Australijos lietuvių laikraščius sujungti, nes dviem geriam laikraščiam Australijoje niekaip neužtektų skaitytojų. J. Žukauskas su tokia nuomone nesutiko, pabrėždamas, kad iš 10.000 lietuvių Australijoje visomet galima tikėtis, kad bent 3000 prenumeros lietuviškus laikraščius ir kad jeigu kiekvienas laikraštis turės po 1.500 prenumeratorių, galima bus turėti du tikrai gerus laikraščius.

Rimtesnių užmetimų "Mūsų Pastogę" padarė atstovas Balčiūnas, nurodydamas, kad laikraštis nesąs redaguojamas visiškai objektyviai. Tačiau visus užmetimus įtikinajai atrėmė "M. P." redaktoriaus p. J. Žukauskas.

Suvažiavimo buvo nutarta skatinti visas apylinkes, kad jos paskirtų oficialius "Mūsų Pastogės" korespondentus kiekvienoje apylinkėje.

CENTRO ORGANŲ RINKIMAI

Slaptu balsavimu Suvažiavimo atstovai išrinko ALB vykdomąjį organą — Krašto Valdybą iš Sydneyje gyvenančių lietuvių, būtent: Bistrickas, J. Vaičiūnis, B. Barkauskas, H. Kmitas, L. Karvelis, Grina, V. Simniškis.

Kandidatais liko: V. Doniela, M. Petronis, P. Sipavičius.

Į Krašto Kontrolės Komisiją buvo išrinkti Sydneyje tautiečiai: I. Alekna, S. Pacėsa, Giliuskas.

Kandidatais liko: Protas, Šaltmiras.

Į Krašto Garbės Teismą ir šiais metais buvo renkami Adelaidės lietuvių teisininkai: V. Požėla, E. Jansonas, J. Kalvaitis, V. Linkevičius ir L. Martinukas.

Kandidatais liko: Čibiras ir Maželis.

ŽODŽIO PRAŠO LAUREATAS

Suvažiavimo paskutinę valandą žodžio paprašė laureatas Pulgis Andrius. Jo pasakyti žodžiai buvo bene nuožirdžiausi, su tikrai nemeluota emocija pasakyti, pakilusios nuotaikos ir kartais skaudžios satyros persunkti. Tai buvo žodžiai pasakyti iš širdies ir taikinti į suvažiavusių širdis. Jūsų bendradarbis čia pabandydys laureato Pulgio kalbą atpasakoti:

"Suvažiavimas baigiasi, šobles kiškime atgal į makštis ir pagalvokime...

Ko mes čia susirinkome? Ar tam, kad iš visos Australijos suvažiavę, peštumėmės dėl paragrafų, statutų? Pojai, ne mes dėl tų statutų esame, bet statutai dėl mūsų! Prisipažinkime, ar mes, iš šito suvažiavimo išsiskirstę po visą Australiją, būsime išsivežę įkvėpimo, dvasios pakilimo, naujų idėjų kultūros ir lietuviškos darbai? Ne, mes parsivešime pilnas galvas paragrafų. Ar mes ką nors tikro sužinojome apie apylinkių vargus, ar mes rimtai pagviltenome apie mūsų šeštadienio mokymėlių rūpesčius, apie kultūrininkų ir menininkų darbo sąlygas? O, ne: mes ginčiomės dėl statutų! Štai, skautų atstovas mums prieš keletą minučių skaitė tikrai nuosirdų skautų atsisveikimą. Tačiau, jis kaip koks kampininkas, atspirandinėdamas, kad trugdo mums laiką svarstyti paragrafus, teišdriso ir mus prabilo. O juk tai buvo pats geriausias, pats nuosirdžiausias viso suvažiavimo momentas...

Ponai, nebūkime juokingi! Mes, kaip tie plikbajoriai Liubino seimelyje plepame niekus. O svarbiausia: švietimą,

religiją, meną, apskritai, kultūrą, mes visiškai į suvažiavimo kampininkus nustūmėme. Kas ką pozityvaus savo nenulstamu darbu padarė, mes visiškai per statutus nematome. Štai, rež. J. Gučius Suvažiavimui pagerbti spektaklį davęs, dailininkas Rūkštelė suruošė parodą — mes ne neužsiminėme, — o kiek ten darbo ir nemiegotų naktų yra įdėta! Štai mokytojai ištiesais metais vaikučius lietuviškai moko — o mes apie tai ne žodžio. Štai, Glušauskas su savo kromeliu lietuvių dirba — o mes tik apie statusus...

Aš asmeniškai prašyčiau per sekančius susirinkimus kaip nors kitaip susitvarkyti. Palikime visus tuos statusus tiems ekspertams teisininkams, sudarykime iš jų kokią komisiją ir lai jie užsidarę ginčiasi dėl paragrafų. O per patį suvažiavimą rimtai ir nuosirdžiai, su pakilusiu nuotaika pakalbėkime apie mūsų kultūrą, religiją, švietimą, meną, kad išsiskirstytume su naujomis idėjomis, nauju ryžtu dirbti, pakilusiu nuotaika ir atsigavusiu lietuviška dvasia, o ne statutų pilnomis galvomis.

Dėkui, Gerbiamieji Atstovai!"

Jūsų bendradarbis šita P. A. žodį atpasakoja tik pagal mintį ir gerokai sutrumpintą).

Laureato Pulgio žodį palydėjo didelės ovacijos ir visas suvažiavimas, atrodė, lyg ir nauja dvasia užsidegė. Dėja, Suvažiavimo laikas jau visiškai artėjo prie pabaigos ir nedaug begalėję būti padaryta. A. Rūkštelė išskėlė mintį leisti vaikučiams elementorių, nurodydamas, kad lėšas gauti galima būtų tiesioginiai iš visuomenės. Suvažiavimas šitai pasiūlymų vienbalsiai pritarė.

Pats Suvažiavimas buvo tikrai kruopščiai Adelaidės Valdybos suruoštas. Posėdžiai truko visais tris suvažiavimo dienas iki 5 valandos vakaro. Adelaidės Moterų Sekcija atstovus kas dieną pavaišino lietuviškais pietumis čia pat Suvažiavimo salėje, gi atstovai reikėdami padėką Moterų Sekcijai už kruopščią globą, čia pat Tautos Fondui pravedė rinkliavą.

Šalia oficialių posėdžių, Suvažiavimo rengėjai suruošė ir visą eilę parengimų. Be jau minėtos lietuviškos spaudos parodos pačioje Suvažiavimo salėje, Suvažiavimo proga buvo suruošta ir dailininko Antano Rūkštelės darbų paroda Sv. Juzapo salėje. Parodą aplankė visi atstovai kartu po posėdžių antrąją Suvažiavimo dieną, kur visi dailininkai nuosirdžiai sveikino sužinoję, kad šiuo metu sueina ir 20 metų jo kaip dailininko jubiliejus.

Nors patį Suvažiavimą oficialiai uždarė Krašto Tarybos prezidento pirmininkas p. J. Kalvaitis savo žodžiu 1952 metų gruodžio 31 dieną apie 5 valandą vakaro, paprašydamas atstovus sugiedoti mūsų Tautos Himną, tačiau "neoficialioji" pabaiga, tur būt, buvo Adelaidės Apylinkės Valdybos suruoštas Naujųjų Metų Sutikimo Balius, kur visi atstovai, kaip Adelaidės lietuvių svečiai gavo ir intymiausiai susipažinti vienas su kitu ir su pačiais Adelaidės lietuviams. Patys Naujieji Metai buvo sutikti su Britų ir Lietuvos Himnais ir buvo pasakytos trys neilgos, tačiau nuosirdžios kalbos: Adelaidės Apylinkės Valdybos Pirmininko p. J. Lapšio, Krašto Valdybos Pirmininko p. J. Vaičiūnio ir Krašto Tarybos Prezidiumo Pirmininko p. J. Kalvaitio.

Jeigu laureatas Pulgis ir buvo teisingas, skūsdamasis, kad per patį Suvažiavimą buvo gal per daug šaltų paragrafų, tai vis dėl to, atstovai turėjo progos pasiūlyti šiltesnėje ir intymesnėje nuotakoje po posėdžių, susibūrę į mažesnius ratelius, taip pat ir Naujųjų Metų Baliję, kur buvo pasikeista mintimis, pasidalinta idėjomis, pasiguosta ir, apskritai, dvasiniai atsigauta.

Suvažiavę atstovai ne viena proga nuosirdžiai dėkojo adelaidiškiems už tikrai nuosirdų jų priėmimą.

Antanas Rukstele — jubilijatas

1952 metų Australijos Krašto Tarybos suvažiavimo proga dailininkas Antanas Rukstelis surengė savo kūrybos parodą. Ji yra reikšminga tuo, kad ja atžymima 20 metų sukaktis nuo Antano Rukstelės išėjimo į mūsų meną pasaulį. 1932 metais jis surengė pirmąją savo kūrinių parodą.

Jubiliejinėse parodose yra įprasta matyti kūrinius, pavaizduojančius kūrėjo nueitą kelią. Deja, to pasigendama dail. Rukstelės parodoje. Jis, kaip ir mes visi, yra taip pat tremtinys, kuriam yra neprieinami jo ankstesnieji. Lietuvoje sukurti ir ten likę darbai. Tikėjimės, kad gal neperilgai turėsime laukti, iki gausime pamatyti pilnutinę dail. Rukstelės kūrybos apžvalgą. Jam to nuoširdžiai linkime.

Šioje parodoje turime progos pažinti dail. Rukstelę pirmiausia kaip gabų ir lankstų peizažistą, kurio kūryboje atsispindi tremtinio dalia ir kelias. Ir sunkios kūrybos sąlygos jo nesutrukdė patiekti mums giliai pajusto Lietuvos grožio, pietinės Vokietijos peizažų ir negailestingos, kietos Australijos saulės. O vistiek, Antanas Rukstelis savo širdyje lieka pirmiausia lietuvis, nes keli jo parodoje išstatyti Lietuvos peizažai dvelkite dvelkia ypatinga meile ir ilgesiu gimtajam kraštui.

Dail. Rukstelis nuoširdžiai ir su pasišventimu tarnauja grožiui — tai dieviškai kibirkščiai pilkajame gyvenime.

Salia peizažų parodoje matome ir kelias grupines kompozicijas, kurių viena — „Sekmadienis Lietuvoje“ yra ypač miela australiškos saulės nuvargintai lietuvių akių ir širdžių. Kristaus galva — „Jo paskutiniai žodžiai“ — yra išpuodinga savo tragiškumu.

Jubilijatas nesiriboja tik menine kūryba. Jis yra ir aktingas visuomenininkas bei kultūrininkas, vadovavęs Adelaidės lietuvių bendruomenei ir dabar pirmininkaujantis Lietuvių Kultūros Fondo Adelaidės skyriui.

Šios parodos proga Jūsų bendradarbis kreipėsi į jubiliatą, kuris nors ir užimtas suvažiavimo reikalais, jam įprastų malonumų atsakė į keletą patiektų klausimų.

— Šios parodos proga, gal būtumėte malonus patiekti apie save kai kurių biografinių duomenų?

— Nemaloniausiu dalyku laikau, kai reikia kalbėti apie save. Bet, jeigu Tamsta galvoji, kad gali būti kam įdomu — prašau, — gimiau tarp ežerų ir miškų Zarasų apskr. — Degučiuose — prieš 46 metus. Jau pačioje vaikystėje teko mylimuosius Degučius palikti ir su tėvais išvykti į Petrapilį. Ten išėjau pradinį mokslą. Lietuvos Nepriklausomybės išvakarėse grįžau į Degučius, o po mėnesio jau buvau Pirmoje Vilniaus Vyrų Gimnazijoje Vilniuje. Ir taip nuo to laiko, jau vienuolikmetis „vyras“, pradėjau gyventi atsiskyres nuo savo tėvų. Ten pat pradėjau gauti „atlyginimą“ už savo gimnazistinių menų — daugiausia programų piešimą. Tris gimnazijos klases baigęs Vilniuje, pradėjau klajoklio gimnazisto gyvenimą. Metai Zarasuose, dveji metai Utenoje ir likęs laikas Kaune. Kaunas buvo nuolatinė mano likusio nepriklausomo gyvenimo vieta. Čia baigiau ir Meno Mokyklą 1929 m. Čia buvau bebaigias ir Vytauto Didžiojo Universiteto Humanitarinių Mokslų Fakulteto Lietuvos Istorijos Skyrių. Atidarius lietuvišką Vilniaus Universitetą, pasikatinas to Universiteto Humanitarinių Mokslų Fakulteto Dekano dr. J. Puzino pereinai į naujai įkurtą Meno Fakultetą ir jį baigti, perėjau į jį, ir baigiau kaip meno istorikas. Dar būdamas Meno Mokykloje ir dirbdamas M. K. Čiurlionis galerijoje nepaprastai domėjaisi mūsų liaudies menu ir bendrai etnografija, jį rinkau ir studijavau. To mano darbo rezultatas buvo pirmoji populiarinė studija — knyga „Lietuvių Tautodailė“, kurią išleido Lietuvių Dailės Draugija 1928 m.

Dėl mano kultūrinio bendradarbiavimo su kitais kraštais, ypač Švedija, 1936 m. buvau apdovanotas švedų Gustavo Vazos II laipsnio ordinu. Tų pat metų rudenį gavau švedų Baltijos Instituto Stockholme stipendiją studijuoti etnografiją. Būdamas Švedijoje turėjau progos pavažinėti ir pažinti visus Skandinavijos kraštus, pastudijuoti jų meną ir kultūrą. Po to meno studijų tikslu lankiausi Vakarų Europos kraštuose. Paskutinė mano, kaip laisvo lietuvių, kelionė į Vakarų Europą buvo 1937 m.

— Gal malonėsite papasakoti apie savo kūrybinį kelią?

— Kur ir kada buvo kūrybos pradžia, negalėčiau tiksliai atsakyti. Galvoju, kad ji prasidėjo jau tada, kai dar jokios mokyklos nebuvo pradėjęs. Vėliau gi — mokyklose — išmokau naudotis priemonėmis ir, įgyjau tikslingumo bei reikiamo supratimo vertinant grožį. Kūrybinio patyrimo įgyjau gyvenime. Formaliai žiūrint kūrybinis kelias prasidėjo nuo 1932 m., kai pirmą kartą su savo darbais dalyvavau Nepriklausomųjų Dailininkų D-jos ruoštoje meno parodoje. Po to dalyvavau visoje eilėje meno parodų Kaune, Vilniuje ir Ukmergėje.

Tapęs tremtinių ir atsirasdęs Vokietijoje dalyvavau eilėje meno parodų: Augsburg, Dillingene, Ansbache, Hanau ir kt.

Štai esu Australijoje. Čia yra sun-

čiausias kūrybinis kelias. Sunkiausias ta prasme, kad tam darbui beveik nelieta laiko. Tai tinka ne tik man, bet ir visiems menininkams, gyvenantiems Australijoje. Nežiūrint to, kasmet, o kartais ir du kart į metus dalyvauju meno parodose. Prieš pustrėčių metų turėjau savo kūrinių parodą.

Turiu moralinį pasitenkinimą dėl Australų meno kritikų atsiliepiamų apie mano kūrybą. Kas sekė vietinę spaudą, galėjo pastebėti tik teigiamą kritiką.

Keli mano darbai apkeliavo visą Australiją. Bet iš tolimų vietų kritikų atsiliepiamai manęs nepasiekė.

— Kurie yra Tamstos planai ateičiai?

— Trumpai Tamstai atsakysiu — dirbti.

— Kuriose kitose kultūrinės veiklos srityse teko Tamstai dirbti ir kuriose pareigose?

— Man teko būti eilės dienraščių ir žurnalų nuolatinio bendradarbiu per 10 metų. Rašiau lietuvių liaudies meno, etnografiniais, meno ir meno kritikos klausimais.

Nuo pat pirmo Lietuviškosios Enciklopedijos tomo buvau nuolatinis jos bendradarbis kaip dailininkas, kaip meno istorikas ir kaip etnografas.

Nuo 1936 m. iki tremties laikų buvau Vytauto Didžiojo Kultūros Muziejaus Etnografinio Skyriaus vedėjas. Lietuvių liaudies meno ir bendrai Lietuvos etnografijos gilesnis pažinimas mane įgalino parašyti eilę studijų, pav.: apie lietuvių liaudies statybą, lietuviškus kryžius, medžio raižinius ir pn.

Ką ir kuriose srityse dirbu būdamas Australijoje, Tamstai yra žinoma ir apie tai aš nutylėsiu.

— Kuriose srityse turėtum dabartinėmis sąlygomis, reikštis mūsų kultūrinė veikla ir į ką turėtum būti kreipiamas pagrindinis dėmesys?

— Pirmiausia, turėtų būti atkreiptas ypatingas dėmesys į savo krašto kultūrinių vertybių išsaugojimą, jų reikiama propagavimą ir skiepijimą to meilės jausmo visiems lietuviams, ypač jaunimui. Per tų vertybių kėlimą ir jų puoselėjimą mes mokėsime išsilaukti ir jaunąsias kartas išsaugoti savo kraštui, kurio prisikėlimu nei vienas negali ir neturi teisės abejoti.

Sudarviti sąlygas šiam darbui plėstis bei jį dirbantiesiems talkininkauti. Labiausiai ir daugiausiai gali mūsų spauda. Ji yra ne tik švietėja bet ir kultūros išlaikytoja.

Visos mūsų meninės bei kultūrinės institucijos ir pavieniai tos srities veikėjai turi būti labiau gerbtini ir palaikomi. Jie yra visų mūsų jungėliai. Jeigu mes mokėsime gerbti savo kultūrininkus dabar, tokius mokės gerbti ir priaugančioji karta ateityje.

Jubilijatiui turint daug darbo ryšium su vykstančiu Krašto Tarybos suvažiavimu, kuriame jis dalyvauja atstovaudamas Adelaidės apylinkę. Jūsų korrespondentas jam nuoširdžiai padėkojo už taip malonų ir išsamų pasikalbėjimą. Linkėtina simpatiskajam dail. A. Ruksteliui švesti dar daug jo reikšmingos ir meninės veiklos sukakčių. O mūsų tautiečiai turėtų džiaugtis turėdami progos savo kuklią tremtinišką pastogę papuošti originaliu lietuviškos širdies ir dvasios menininko A. Rukstelės kūriniu.

S. T.

Tremties spaudos paroda

ALB atstovų suvažiavimo proga Adelaidėje buvo suruošta lietuviškos spaudos paroda. Buvo apsiribota tik tremtyje išleistais leidiniais. Per 6-7 tremties metus mūsų rašytojai, poetai, mokslininkai, žurnalai ir kt. spaudos darbuotojai, sunkiomis sąlygomis, išleido šimtus knygų, brošiūrų, žurnalių, periodinių ir kt. leidinių, kurių dalis ir buvo išstatyta šioje parodoje. Štai matome mūsų atgimimo laikų rašytojų Maironio, Vaižganto, Kudirkos, Vysk. Valančiaus, Biliūno, Pietario ir kt. veikalus, kurie dar kartą, atitrukus nuo tėvynės, išspausdinti ir gy-

ties spaudos grožį. Periodikos skyriuje matome veik visus Vokietijoje, Amerikoje, Australijoje ir kt. kraštuose išleistus žurnalus, laikraščius, dabar tebeinančius ir jau „mirusius“. Ir kokių jų nebuvo! Bendro pobūdžio dienraščių, savaitraščių, žurnalių nemaža jų buvo ir specifinės paskirties, kaip tai religijos, literatūros, politikos, pasaulėžiūrinių, skautų, mokytojų, inžinierių, vaikų ir kt. Tūkstančiai egz. išleista, mūsų vargingu tremties skatiku paremta ir paskleista po platų pasaulį išblaškytiems tautiečiams.

Tremties spaudos parodos Adelaidėje Australiškasis kampelis

vai kalba savo nemirstama tėvynės meilės kalba. Toliau visa eilė jaunosios kartos rašytojų: V. Krėvė — Mickevičius, F. Kirša, B. Brazdžionis, J. Aistis, A. Vaičiūlaitis, J. Jankus, P. Andriusis ir kt. Jų knygos kaip tremties kūrybos žiedai. Kiek daug darbo ir pasišventimo įdėti į šias knygas jas kuriant ir išleidžiant skaudaus tremties, blaškymo ir nužeminimo laiku. Ir visos jos rašytos, spausdintos ir platinotos mums, kad giliai sužadintume tėvynės meilę, išlaikytume tėvų kalbą, išliktume lietuviškus. Puikios reprezentacinės knygos prancūzų ir anglų kalbomis gali gyvai įrodyti lietuvių trem-

Australijoje išleistos knygos vainikuojasi Pulgio Andriusio premijuota „Sudiev, kvietkeli!“ ir kitom 8 knygom ir mūsų 3 laikraščiais.

Atskirai reiktų pažymėti parodoje išstatytą spalvotą istorinę Lietuvos žemėlapi ir tremtyje išleistų knygų ir periodikos diagramą. Iš jos vaizdžiai matome kiek lietuviškų knygų išleista — atskiruose kraštuose.

Ši, bene pirmoji lietuviškos spaudos paroda Australijoje priminė mums, kad lietuviškas spausdintas žodis dar gyvas savo dvasia ir šaukiasi į mus senais bet prasmingais žodžiais — „imkit mane ir skaitykit“.

J. M.

MAŽ. LIETUVOS BIČIULIŲ SUVAŽIAVIMAS

1952 m. gruodžio 28 d. Adelaidėje įvyko Maž. Lietuvos Bičiulių Draugijos skyrių atstovų suvažiavimas.

Dalyvavo Sydnejaus, Adelaidės, Geelongo ir Melbourne skyrių atstovai, Centro Valdyba, įvairių lietuviškų organizacijų atstovai, gausus svečių būrys ir MLB D-jos Adelaidės skyriaus nariai.

Prezidiuman buvo pakviesta p. Bistrickas pirmininku ir p. A. Krausas sekretorium. Mandatų Komisijon išrinkta p. Kalvaitis ir p. Alekna.

Suvažiavimas išklausė ligšiolinio Centro Valdybos pirm. Alb. Pociaus pranešimą, patvirtino pereinųjų metų Centro Valdybos veiklą ir pareiškė padėką už įdėtą darbą organizuojant MLB D-ją.

Suvažiavimą sveikino: ALB Krašto Valdybos vardu p. J. Vaičiatis, Skautų p. A. Krausas, Kultūros Fondo — p. Valys, LAS p. S. Grina, Sviesos ir Teisinių draugijų atstovai bei buv. M. L. Tarybos vicepirm. Dr. V. Džys.

Suvažiavimas išrinko naują Centro Valdybą Melbourne, Rev. Komisiją Geelonge ir Garbės Teismą Adelaidėje. Suvažiavime buvo su pataisomis

patvirtinti D-jos įstatymai, nustatytas metinis 2 šilingų nario mokestis ir pasisakyta dėl ateities gairių.

Baigiant Suvažiavimą buvo nutarta pasveikinti Maž. Lietuvos Tarybą, Australijos Lietuvių Bendruomenės Suvažiavimą, Diplomatinį Korpusą, Vykdomąją Tarybą, Vydiną ir Amerikos Lietuvių Tarybą.

Reikia tikėtis, kad naujoji Valdyba turėsama geresnės veiklos sąlygas išvystys stipresnę veiklą ir žengs tuo pačiu lietuviško solidarumo keliu.

Dalyvis

AMERIKA GELBSTI JUGOSLAVIJĄ NUO BADO

Jungtinės Amerikos Valstybės paskyrė Jugoslavijai 20 milijonų dolerių. Jugoslavijoje paskutinius tris metus siautė nepaprastai didelės sausras ir šie pinigai bus sunaudojami įvairiems pirkti, nes kraštui artėja didžiulis badas.

* Argentinoje Buenos Aires provincijoje kilo didžiulis gaisras, kuris nudegino 150,000 akrų žemės. Žuvo 20 žmonių.

PREZIDENTAS TRUMANAS ATSIŠVEIKINO TAUTĄ

Prez. Trumanas atsisveikino tautą 30-ties minučių kalba per radiją ir televizijos stotis.

Šioje kalboje jis „teisingo“ savo vestą ekonominę ir užsienio reikalų politiką. Jis pažymėjo, kad jo valdymo metu bendras Amerikos ekonominis lygis buvo smarkiai pakeltas. Amerikos šeimos ūdarbio vidurkis siekia 3.000 dol. (£1.300). Tačiau prez. Trumanas perspėja, kad krizė Amerikoje artėja, ypač, jei būtų sumažintas ginklavimosi planas, tai 1954-56 metais Amerikoje gali atsirasti 20 milijonų bedarbių. Pirmą šios krizės ženklai yra jau matomi:

- 1) Per didelės ūkininko pajamos;
- 2) Žemi atlyginimai žemės ūkio darbininkams;
- 3) Didžiulis prekybos išsiplėtimas, kuris yra ūkiškai nesaugus.

2) Žemi atlyginimai žemės ūkio darbininkams; 3) Didžiulis prekybos išsiplėtimas, kuris yra ūkiškai nesaugus.

PRARĖGĖJO DAR VIENAS

Komunistų Partija Prancūzijoje pakelbė, kad ankstesnysis partijos vadas Andre Marty tapo išmestas iš komunistų partijos.

1919 m. Andre Marty dalyvavo garsiajame jūrininkų maište Juodojoje Jūroje ir vėliau jis kovojo Ispanijos pilietiniame kare.

NELAIMINGA DIENA LAIVAMS

Sių metų sausio 9 dieną nuskendo 3 laivai.

Pirmas iš jų buvo olandų keleivinis „Klipfontein“, kuris prie Pietų Afri-

kos užplaukė ant povandeninės uolos. Visi keleiviai buvo išgelbėti britų laivo.

Tuo tarpu Rytų Kinijos Jūroje skilo į dvi dalis švedų tanklaivis „Avanti“. Dalį jūrininkų išgelbėjo britų ir japonų laivai, tačiau žuvo kapitonas ir vyriausias inžinierius. Katastrofos priežastys nežinomos.

Trečiuoju nelaimingu laivu buvo prekinis olandų laivas, kuris plaukė iš Ispanijos į Olandiją. Audros metu geležies krovynis apvertė laivą, tačiau visa įgula išsigelbėjo.

* Anglijos Karalienė nutarė neimti jokių dovanų karūnacijos proga, išskiriant plunksnotį kuriuo ji pasirašys karūnacijos aktą.

LOFFLER'S

MOTOR CYCLE RESALES

41 Gouger St., Adelaide, Tel. C 1785

Mes turime virš 100 vartotų motociklų pasirinkimui. Taip pat atstovaujame visas motociklų firmas naujais modeliais. Mes Jums sutvarkome visus formalumus ir parduodame lengvomis išsimokėjimo sąlygomis. Mūsų „after sales service“ (motociklo mechaninė priežiūra po pardavimo) yra geriausia Adelaidėje!

PAS LOFFLERI PIRKTI APSIMOKA!

NAUJAUSIOS VYRŲ MADOS!

Harcourt Ltd. ypatingą dėmesį kreipia į europietiškas vyrų madas, kurias patiekia prieinamomis kainomis! Mūsų kostiumai yra siuvami mūsų nuosavoje siuvkloje pirmaeilii

EUROPIEČIŲ SIUVĖJŲ

Jeigu Tamstai reikalingas kostiumas skubiai — atėikite pas mus. Jeigu Tamstai reikalingas kablaraštis, markškiniai ir t. t. — atėikite pas mus. Naujausių madų sportiški švarkai ir kelnės yra mūsų specialybė! Visos mūsų prekės yra garantuotos — jeigu Jūs jomis nepatenkintas — mes grąžiname Jums pinigus!

HARCOURT Ltd.

71a Rundle Street, Adelaide
Telefonas: W 2640.

Komunizmo gresme Liberijoje

Jau mes savo skiltyse keletą kartų minėjome, kad komunizmas plečia savo veiklą Afrikoje. Per pastaruosius 12 mėnesių komunistų aktyvumas Afrikoje padidėjo keliaropi. Mažėjant laimėjimų progoms kultūringuose kraštuose jie meta savo pajėgas į pusiau civillizuotus kraštus. Jų agentai skverbiasi į visas tautas įvairiais keliais. Matomas aiškus taktikos skirtumas tarp kraštų, apgyventų arabų ir negrų. Arabų kraštuose komunistinė propaganda varoma jau nuo senų laikų, o negrų kraštuose tik nuo Antrojo pasaulinio karo. Bet tai nereikia, kad tam nebūvo ruošasi. Iki 1931 m. Lenino universitete nebuvo negrų skyriaus, bet nuo 1933 m. jau kiekvienam skyriui buvo po vieną atstovą iš Etiopijos ir Liberijos, o paskutiniu metu tas skaičius žymiai padidintas. Pastaruoju metu atėina žinių, kad Etiopijoje ir Liberijoje vyksta brudėjimas. Sakoma, kad Liberija perpildyta sovietų agentais.

Liberija turi apie 110.300 kv. km. su apie 2,1 mil. gyventojų. Jos sostinė Monrovia turi apie 15.000 gyventojų. Monrovia dalis, kur susisipietęs diplomatinis korpusas bei svarbiausias valdžios įstaigos, panaši į mažą JAV pietų miestelį ir yra beveik moderni, bet kitos jos dalys susideda iš išūnų, neužbaigtų namų ir palapinių. Uostas yra gerai įrengtas. Krašte yra prasti viena geležinkelio šaka iš uosto į Bomi kalnų kasyklą ir prasti trys geri keliai. Krašte yra tik dvi didesnės pramonės šakos: gumos apdirbimas ir kasyklos, esančios amerikiečių nuosavybėje. Kadangi pramonė yra amerikiečių žinioje, jie su krašto gyventojais mažai susiduria. Valstybės pagrindas yra atvežti iš Amerikos negrai (galėtume pasakyti repatriantai), o vietiniai laikomi žemesnės rūšies žmonėmis.

Vykdomąją valdžią sudaro prezidentas su ministru kabinetu. Yra senatas iš 10 žmonių ir parlamentas iš 26 atstovų. Balsavimo teisę turi tik gyvenantys amerikiečiai, iš Amerikos atsikėlę negrai ir vietiniai gyventojai, kurie moka mokesčius. Kadangi vietinių mokesčių mokėtojų beveik nėra, tai faktiškai kraštą valdo ateiviai.

Krašte yra viena partija, kurios programos niekas nežino. Tikrovėje ji yra mažos mažumos įrankis ir savininkė vienintelio laikraščio "Klausytojas". Partijos pirmininkas William V. S. Tumbman yra krašto prezidentas /Kariuomenė sudaryta iš 750 vyrų. Ji gerai disciplinuota ir apmokyta, bet silpnai ginkluota. Tokia kariuomenė, žinoma, tinka tik krašte kylančius neramus slopinti, o kovoje su išoriniu priešu neturi reikšmės.

Finansai yra vieno gabaus amerikiečio rankose. Jis savo tvarkingumu kovoja su dideliu prezidento išlaidumu.

Prezidentas Tumbmanas yra gerai išsilavinęs, rįžtingas 50 metų vyras. Jis yra labai geras savo draugams ir negailestingas priešams. Jis yra tingus, nemėgsta raštinės darbo ir dauguma kalba, kad užimama padėtį piktinaudžia savo finansus sustiprinti. Ji dažnai galima pamatyti naktiniuose klubuose ir lokaluose.

Prezidento pavaduotojas ir ministras pirmininkas yra Gabrielius Dennis, amerikietiško išsilavinimo vyras. Tai yra, tur būt, vienintelis Liberijos politikas, nuosirdžiai atsidavęs krašto tvarkymo reikalams ir vienintelis žmogus, suprantąs krašto pavojingą būklę.

Liberijos gyventojus galima suskirstyti į tris klases. Pirmą — 12.000 amerikiečių — "tikrųjų piliečių". Dauguma jų tarnauja valdžios įstaigose, beveik visi tinginiai ir dauguma jų degeneratai. Jų skaičius nuolat mažėja. Antra klasė yra apie 80.000 asimiliavusių vietinių. Dauguma jų dirba prie valdžios darbų ir įstaigų. Jie yra irgi tinginiai ir jų skaičius taip pat mažėja. Trečioji klasė apie 1.800.000 vietinių, susiskirstusių į 28 tautes ir išsimėčiusių visame krašte. Jie visi yra primityvūs ir sudaro krašto gyventojų masę. Tačiau, kaip ten bebūtų, ji yra didelė fizine nesukontroliuojama pajėga. Ji suorganizuota sudarytu dideliu sprogstama medžiaga.

Tokiu būdu mažiau negu 5% degeneruotų koruptantų valdo tas mases, dėl ko sąlygos kelti neramumus yra idealios, ypatingai, jei masės bus sukeltos po jų prietaisų kraiste.

Krašto administracijos ir teismo kūrinių kaimas yra pasibaisėtinas. Sako, kad viskas, net ir teismo sprendimai, yra perkami. Tokia padėtis sudaro puikiasias dirvą komunistinei propagandai, kuo komunistai pastaruoju metu ir emė naudotis.

Neapykanta prieš baltuosius ir jų importuotus negrus yra didelė, o kad ta neapykanta dar augtų "deda pastangas" krašto prezidentas ir jo draugai. Maskva išnaudoja šią padėtį ir siunčia į kraštą savo paruoštus agentus, tačiau jie visi yra čiabūviai, išėję Lenino universiteto atitinkamais skyriais. Net daleidžiama, kad prezidento draugu tarpe yra Maskvos agentų, kurie, kurstydami valdžios atstovus atitinkamiems veiksams, stiprina dirvą antibaltajam judėjimui.

Atlanto pajėgų vadovybė mato šią skaudžią padėtį ir supranta, kad Liberija yra kelyje į komunizmo Mekką — Maskvą.

Redaguoja Sambūrio "Šviesa" Australijos Regionalinė Valdyba

DR. VYDUNO SVEIKINIMAS

"Detmolde 28 d. gruodžio mėn. 1952 mt.

Didžiai mieli ir gerbiami "Šviesos" vadai, gavau vakar, 27 d. š. m. Jūsų laišką. Pasivirtino man taip jautiamas Jūsų ir visų narių prisiminimas manęs. Vis ir pats sveikinu mintimis visus susibūrusius linkėjimais, kad kiekvienam pasisektų nuolat aiškiau atskleisti kilnų žmoniškumą, kad savo pavyzdžiu jau žadintų kituose žmonėse visokias dorybes. Bet vis prie tokių linkėjimų pridėtu dar ir tai, kad visiems pasidarytų namanu dargi visai aiškiai, kad gyvename Didžiojoje Meilėje ir Malonėje ir kad Ji rastų mūmę savo atspindėjimą ir tuo laimintų žmones tarp kurių dabar tenka gyventi. Patsai noriu ir savo rašymu taip kitiems patarnauti, ypačiai tautietiams. Nors viskas mano kūnelį slegia, vis dėlto neesu nusiminęs. Nuotaika vis giedri. Tad ir vis prašau Didiosios Malonės, kad Ji Lietuvos Jaunimą laimintų ir palaikytų jį vis Savo Šviesoje. Tam įrodymas galėtų ir turėtų jau būti vardo ir pavardės pasirašymas kaip kokių Šviesos aiškumu žymi.

Taip sveikina nuoširdiai

Vydūnas

"ŠVIESOS" ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS

Š. m. gruodžio mėn. 30 d. Adelaidėje, "Australijos Lietuvio" leidyklos patalpose buvo susirinkę Sambūrio "Šviesos" atstovai iš Sydney, Melbourne ir Adelaidės pasidalinti nuomonėmis dėl praėjusių darbų, aptarti Sambūrio veiklos kursą ir programą ateitai ir t.t.

Sambūrio veiklą nutarta plėsti ir aktyvinti lietuviškosios visuomenės ir ypač jaunimo tarpe, skleidžiant tėvynės meilės ir kovos už laisvę idėją, kartu stengiantis kiek galima plačiau išplėsti tolerancijos idėją, žmogaus su žmogumi ir organizacijų su organizacijomis santykiuose.

Aiškiai užakcentuotas Sambūrio kultūrinis pobūdis ir nesikišimas bet nuosalus laikymasis įvairiais vietinio pobūdžio asmenų ar organizacijų ginčų bei intrigų atvežiais.

Be kitų kultūrinio pobūdžio darbų buvo svarstyta galimybės Sambūriui prisidėti prie išleidimo knygy, kurios nagrinėja svarbius mūsų tautinės kultūros klausimus.

Iki šiol Adelaidėje gyvenantieji

Juozas Mikštas

PESIMIZMO PERSPEKTYVOJ

Dievo saulė sugers ryto rasą,
O žmogaus rankos žemę apims.
Tik dažnai jis bus alkanas, basas,
Ir kankinsis, ir verks, ir nerims.

Augs ir grius čia paminklai ir pilys,
Nusrovens daug dienų, daug vandens.
Ir žmogus, pats savim nusivylęs
Ir pavargęs, trumpai tegyvens.

Pasiliks čia darbai jo didingi,
Pasiliks čia ir nuodėmės jo.
O klasingi gyvenimo vingiai
Tebešauks: — Kurk, kovok ir svajok!..

Sambūrio "Šviesa" nariai priėjo nuomonės, kad jiems tuč tuojau yra būtina susiorganizuoti. Tam tikslui buvo išrinkta organizacinė valdyba iš 3 asmenų, kuriai buvo pavesta artimoje ateity suaukšti platesnio pobūdžio Sambūrio narių ir prijauciančių susirinkimą.

Reikia manyti, kad šis atstovų suvažiavimas Adelaidėje daug prisidės prie Sambūrio veiklos Australijoje išplėtimo ir konsolidavimo.

K.

Sydney "Šviesos" skyrius mažojo Milsons Point salėje suruošė šeimyninį N. Metų sutikimą, kuriame dalyvavo apie 80 šviesiečių su savo svečiais. Jauki lietuviška nuotaika apsupo visus. Dvylikai išmūsus, spalvingoms raketoms sproginčiant virš uosto, visi dalyviai iškilmingai sugiedojo Tautos Himną. Visų mintys nuskrido į pavergtą Tėvynę ir daugelis, asaroms žibant akyse, sušnabždėjo: sugrįžti Tėvynėn...

KRONIKA

* Argentinos skyrius, per Australijos Reg. Valdybą, nuoširdžiai sveikina visus Australijos šviesiečius ir linki geriausios sėkmės.

* Ryšium su Sambūrio 5-tuoju visuotiniu suvažiavimu per "Amerikos Balsą" buvo transliuota prezidiumo pirmininko coll. H. Daunio žodis, prof. V. Biržiškos paskaita tema "Lietuvių akademinės organizacijos prieš nepriklausomybės laikais" ir susirinkimo rezolucijos.

Suvažiavimą plačiai aprašė Amerikos lietuvių spauda.

* New Yorko skyrius per p. J. Stuko radijo valandėlę surengė Birželio įvykių minėjimą. Programai vadovavo col. A. Petrutis.

* Chicago skyriaus valdyba pasveikino pirmuosius abiturėntus, baigusius Aukštesnįjį Lituanistikos Mokyklą, padovanodama kiekvienam prof. Joniko knygą "Gimtojo Žodžio Barose".

*Vyr. Valdyba šią vasarą prie Hudson upės, N. Y. valstybėje, surengė tradicinę vasaros stovyklą. Dalyvavo 60 šviesiečių.

Mokslo naujienos

KADA BUS PASAULIO GALAS?

Į šį klausimą labai trumpas atsakymas: niekad. Nes pasaulis yra amžinas.

Bet žmonės, kalbėdami apie pasaulio galą, nors ir minį Saulės vardą, vis dėlto turi galvoje Žemės galą. Todėl verta būtų ir kalbėti apie Žemės galą, bet ne apie visatos galą.

Žemė, tikriausiai, ne amžina. Ji yra susidariusi, kaip spėjama, prieš 2500 milijonų metų, ir ji susilauks galo, apie kurį mėgstama kalbėti. Tikslai, kaip niekas tiksliai nežino, nėra nustatęs, kada Žemė susikūrė, taip pat nėra žinoma, kada Žemė savo amžių užbaigs.

Viena iš populiariausių temų apie Žemės galą yra ta, kad Žemė susidurs su koku nors kitu dangaus kūnu ir sudužs, subyrės. Apie tokius pranašavimus kartkartėmis plačiai pasigirsta. Kartais toki pranašavimai sukelia net paniką. Atsiranda naivų žmonių, kurie tokiems pasakojimams patiki ir kraustosi tik ką ne iš proto. Taip pennai buvo su tūlais žmonėmis Winnipege, kurie buvo įkalbėti kažkokių fanatikų ir patikėjo, kad jau gyvena paskutinės valandas, ir laukdami pasaulio galo, prisidarė nelaimių sau ir kitiems.

Vis dėlto visai pagrįstai pakalbama apie Žemės susidūrimą su koku nors dangaus kūnu. Tas gali įvykti. Bet, jeigu Žemė jau išgyveno 2.500 milijonų metų, tai ji tikriausiai dar gali tiek pat išgyventi ir ateityje.

Mokslininkai mano, kad tokio susidūrimo, bent artimoje ateityje, nėra pagrindo laukti. Didžiausia patikimybė, kad Žemė gali pritraukti koki nors planetoidą, t. y. — visai nedidelį dangaus kūną, kurių gana daug skrieja aplink žemę, pvz. Eros, kurio dydis yra 35×20×16 km, taip gi ir Adonis, o Hermes atstumas nuo žemės tik dvigubai didesnis, negu žemės nuo mėnulio. Planetoidai tokie maži, jog jų kelio iki šiol nepavyko apskaičiuoti, bet blogiausiai atveju, atsidūręs žemės traukos orbitoje, toks dangaus kūnas virstų antruoju mėnuliu, kuris tačiau būtų matomas tik per teleskopą.

Jei nukristų ant žemės toks planetoidas 100 metrų diametro, tai jis išmūstytų žemėje kraterį vieno km diametro. Tokia galimybė esanti vieną kartą per 100.000 metų, kai tuo tarpu Marso kelyje (orbitoje) tokių mažų kūnų yra 1.000 kartų daugiau, negu žemės orbitoje, ir per pastaruosius devesius metus Marsas pastebėta reiškinį, kurie galėjo būti jo susidūrimo su planetoidu rezultatu.

(„Nepr. Liet.“)

Ar pau pratesėte "Australijos Lietuvio" prenumeratą 1953 metams?

Vyt. Žemkalnis

Adelaideje

(Tąsa iš praėjusio numerio).

Gražus ir nuotaikingas "Vidurdienis virš Adelaidės", "Chain of Ponds" — Adelaidės ežeras, girdas ir gairingas Adelaidę (paveikslas darytas spachteliu).

Savo peizažais Antanas Rūkštelė labai primena mums senųjų mūsų dailininką Antaną Zmuidzinavičių. Žvilgtelėję į "Vidurdienį virš Adelaidės" tuoj akyse vaizduojas "Dzūkų kaimelis" Bavarijos "Chimsee" su Liudviko II-jo pilimi ir toluomoje ežero "žalioji juosta". Neįtikėtinas gamtos reiškinys — lyg kokios elektros spalva. Kontrastingumas ir spalvės netikėtumas sudaro idomą ir darnią kontrastingą spalvų kompoziciją. Gražūs ir įdomūs ir Bavarijos miestelių fragmentai.

Dirbta ir tebedirbama Rūkštelės daug. Stebėtis reikia, kiek mūsų žmonės slepia savyje energijos, vilčių ir pasišventimo. Nepamirškime, kad visą tai sukurama laisvalaikiu. Antanas Rūkštelė dalyvauja įvairiose parodose. Sėkmingai dalyvauja ir "Selected Australian Artists" parodoj. Australijos spauda labai teigiamai įvertino Rūkštelės darbus. Ateinančiais metais jau turi užsakyta salė savo parodai Adelaidėje. LKF vardu ruošia ir vykdo muzikos rečitalius, kurių vieną kaip tik teko ir man klausyti: tai Pauliaus Rūtenio (baritono) rečitalis. Rūkštelė suranda kelius ir į australų muzikus, kuriuos sudomina lietuvių muzika ir muzikais. Kovo mėn. ruošiamas ir ponios Rūkštelienės dainų rečitalis. Žinoma gerai, kaip gaviai veikia menas: ir mus pažadinti ir svetimiems įrodyti, kad dar gyva lietuvių tauta, kad ir prislėgta žiaurama likimo ir neteisės, nes kuria. Prieš 20 metų Antanas Rūkštelė turėjo savo pirmąjį debiutą: pirmoji jo darbų paroda Kaune 1932 m. spalio m., kurią suruošė "Nepriklausomybės Dailininkų Draugija". Turėjo Rūkštelė dikcijai priešų, ypač moderniojo

meno šalininkų tarpe. Teko jam atlaikyti ne vieną neuztarnautą smūgį. Jo priešai nesidrovėjo priemonėm. Bet ką darysi: reta kam tenka to išvengti. Rūkštelė nepalūžta: jis dirba, ieško, siekia ir dėl to galime tik džiaugtis ir didžiūotis. Rūkštelė reikšėsi ir kitose kultūros darbo srityse. Būta jo ir Et-nografinio Skyriaus vedėjo Vytauto Didžiojo Kultūros Muziejuje; jis organizuoja ir "Tėviškės Muziejų" po atviru dangum, panašiai kaip kad yra švedų Skansens Muziejus Stokholme.

Malonu būtų, kad dailininkas savo darbais aplankytų ir kitus Australijos miestus, o kas svarbiausia, kaip man atrodo, mūsų lietuviškąsias kolonijas. Temato visi mūsų tautiečiai, o ypatinai jaunimas, kaip reikia dirbti ir Tėvynę mylėti. Būtų gera, jei dailininkas, bent iš atminties, mėgintų atkurti Lietuvos vaizdus, kad ir įprasta jam realistine forma. Duokite mums Nemuno, Neris, Šešupės, Dubysos ir Nevėžio ir kitų upių, upelių, ežerų, miškų, pievų vaizdus. Parodykit mums žydrą pavasarį, bakažę, ganyklas, ar sniego pūgas... Mes taip ilgimės...

Šeštadienio vakarą (spalio 4) jau nekantravau ir vis skubinau savo šeiminką Jurgį skusti barzdą, kad tik nepavėlavus į Rūtenio koncertą.

Daug džiaugsmo suteikė dainininkas klausytojams. Pirmoj daly, po dviejų nuotaikingų itališkų dainų, Rūtenis padainavo keturias Šuberto ir 2 Brahmsio dainas, kurias pateikė auditorijai su tam tikru, specifinai vokiškuoju, sentimentalumu, o Vagnerio Tannhauserį ir su patosu.

Balsas skambėjo, laikysena ir mimika žavi.

Po pertraukos dainuota angly kompozitoriai, ir, pagaliau, ko visų su nekantrumu laukė, mūsų dainos! Čia Rūtenis parodė visą savo galią ir širdį.

"Australijos Lietuvis" norėdamas tą momentą ypatingai atžymėti, dėjo net tokį posakį "oktava aukščiau"! Kažkodėl jam atrodė, kad toji "oktava" jis pakelia aštuoneriopai dainininko vertybę, dainuojant lietuviškas dainas. Kritiko intencija buvo gera ir, gal būt, net

teisinga. Pajutomė staiga, kad klausomės ne vien tik gero dainoriaus, bet ir puikaus vaidilos ir gilaus patrioto.

Labai įdomu buvo išgirsti ir mūsų jaunojo kompozitoriaus Vytauto Jančio (V. Jancys) dvi dainas: "Pavasaris" ir "Oi, už Nemuno". Kažkodėl programoje skliausteliuose parašyta — "Behind the River". Tokio netiklausos vertimo reikia vengti.

Prie progos priminsiu, jog Vytautas Jančys yra baigęs Kauno Valstybinę Konservatoriją. Vėliau studijavo ir baigė Stutgarto konservatorijos kompozicijos klasę pas prof. Herman Reuter. V. Jančys yra parašęs lietuvišką operetę "Žiedai iš anapūs" — (medžiaga imta iš folkloro). Amerikoje parašęs sonatą fortepionui ir koncertą smuikui. (Tas informacijas suteikė man p. Rūtenis).

Sunku šiandien, po kelių savaičių, prisiminti visų dainų niuansus. Viena tik galiu pasakyti, kad dar ilgai Rūtenio padainuotos mūsų dainos mielai kuteno mano klausą.

Rūtenio reikia klausyti, reikia juo domėtis. Lietuviška daina, lietuvių ar tisto padainuota, tokia, sakysčiau, maitinanti ir tvirtinanti mus lietuviybėje. Būtų gera jei LKF suruoštų vien tik lietuviškų dainų rečitalių mūsų jaunimui ir vaikams. Jų retas jų išgirsta... O yra, deja, ir tokių, kurie ir negirdėjo lietuviškos dainos.

Labai gražiai artistą pasitiko klausytojai ir nepašykštėjo gražių gėlių, kuo parodė savo dėkingumą už gražų ir kilnų lietuvišką darbą.

Dainininkui su šiluma ir įsijausminimu puikiai akomponavo lietuvių bičiulė, pianistė Dorothy Oldham.

Sėkmingai. Bažnyčia. Šeiminką kun. kleboną Jatulį išvykusį atostogų, pavaduoja vienuolis. Knygnešys. Mokykla.

Po pamaldų prof. Stepo Kolupailos paskaita. Prof. Kolupailos vardas hidrologų — mokslininkų tarpe yra labai gerai žinomas. Šiandien mūsų mokslininkas yra Indianos Notre Dame Universiteto ordinarinis profesorius ir jau keturi metai kaip tebemoko amerikie-

čių jaunimą savo "vandeninių" moksly. Pagal prof. Kolupailos projektą dabar yra statoma tame Universitete hidrologinė laboratorija. Jo dabartinės laboratorijos sienose iškabinoti gražūs debiutų grafikai su užrašais: Birštonas, Nemunas, Lithuania. Juk ir Mississippi teka vanduo ir dar didesniais kiekiais, bet profesoriumi mieliau su Nemunu...

Inž. K. Rimkus (Dirva Nr. 36, 1952. IX.1.) "Prof. Stepono Kolupailos 60 metų sukaktį prisimenant" rašo: "... Tokiam nostalgikam padrikime, nemaža įvykių praėina neprisimintais ir neatžymėtais: praleidžiama proga pasidžiaugti ir pasigėrėti darbais, kurie lietuviškame gyvenime yra palikę įvykių pėdsakų. Gerbiamas sukaktuvininkas mūsų visiems pažįstamas, kaip nuoširdus visuomenininkas, veiklus publicistas ir gilus mokslininkas. Jis per eilę metų aktyviai dalyvauja jaunomėnės auklėjime įsijungdamas į skautų vadovų eiles. Aštria ir puikiai valdoma publicisto plunksna pirmasis pradėjo judinti Lietuvos elektifikacijos problemą, o kaip mokslininkas savo mokslo darbas gerai pažįstamas ir vertinamas Vakarų Europos moksliniam pasaulyje.

Be gausių straipsnių apie mūsų ežerų ir upes, Nemunas ir Nevėžis susilaukė puikių monografijų. Jose mokslininko — tyrinėtojo gilumu įvertinti hidrologiniai elementai, istoriko kruopštumu ir objektyvumu aprašyta krantuose ir slėniuose kondensuota mūsų praeities istorija, o menininko įsijautimu atvaizduotas jų grožis.

Regiu: Aukštas Nemuno krantas apaugęs krūmokšniais. Beveik pačia briauna, siauručiu takeliu matau iš lėto žygiuojantį aukštą vyrą su barzdele, kuris savo pastabiomis akimis stengiasi apimti plačiausius Nemuno plotus, nudažytus tokiom turtingom Lietuvos rudens spalvom. O Nemunas žalsvai melsva gyva juosta lyg "raskažyjas" savo guoly, lyg savo judesiais, kartais ramiais, iškilmingais, kartais verdančiais sūkuriais, kartais skubiais pabriauniniais, norėtų įrodyti profesoriumi,

kad auksinė gamta nemiršta, tik žiemos poilsiu tesiuosia, kad vėliau pavasarį ir vėl sužydėtų visą savo stebuklingu grožiu. Nemunas ir profesorius — jie abu bendrauja, viens kitam pasipasaakoja, viens kitą paguodžia. Kiek minčių, kiek gražių idėjų tada ima bręsti profesorius galvoje ir kokia graži ir galinga jausmų banga suvirtina profesorius viltis. Ir jis žengia Nemuno briauna tvirtais, ramiais ir dideliais žingsniais...

Savo pasakytąjį paskaitoj mums, Australijos lietuviams, profesorius pasakoja mums apie Australijos upes ir jų debitus palygindamas jas su Amerikos ir mūsų Lietuvos upėmis. Pasakoja apie milžiniškas hidraulinės pasaulio statybas ir projektus. Baigia pilnas optimizmo, kad netolimas tas laikas, kada sugrūs bet kokia despotija ir mes galėsime grįžti į mielą Nemuno šalį gydyti žaizdas ir kelti kultūrą...

Nuotaikingai praleidau vakarą ir Pulgio Andriusio šeimoje. Mačiau Adomo Varno "Pulgi". Tai natūralaus dydžio portretas, kuris "pavadavo" mūsų literatūros laureatą didiosios premijos įteikimo metu. Kalbėjome apie mūsų lietuviškuosius reikalus. "Belieka, sako Pulgis, tik kalti, kalti ir dar kartą kalti, nenusiminti gal laikinai nepasisekimais, užsispiirti ir siekti tikslo." Pats Pulgis Andriusis šį kartą kala mums humoristinį romaną. Neakantraudama laukisime. Netruksta optimizmo ir vyresniajai mūsų kartai. Štai mūsų teisminkas Vladas Požėla, tasai mūsų teismis stilistas. Jau treči metai kaip kopia į aštuntąjį. Ir bėga, viesulo greitumu, tie metai. Rods, dar vakar aš, prieklasęs gimnazistukas, klausiaus įdomų lietuviškų pasakų, bei įvairių nuotykių ir Lietuvos istorijos, kuriuos taip gražiai ir įdomiai mokėdavo papasakoti jaunas studentas, politinis tremtinys, Vladas Požėla Smolenske (1902-1903 m.). Šiandien jis daržininkas Australijoje ir auklėtojas. O toji jo miela anūkie tokia žavi mergaitė, drąsi, atvira. Susipažino su manim ir tuoj

(Nukelta į 5 psl.)

KATALIKŲ GYVENIMAS

Redaguoja P. Pusdešris

Mirus Pasaulio Liet.Katalikų Organizacijų Sąjungos Pirmininkei

Dr. VERONIKAI KARVELIENEI,

reiškiamą gilią užuojautą dr. P. Karveliui, dukrelei U. Karvelytei, dr. N. Bražėnaitėi ir pp. Vaitiekūnams Melbourne.

Liet. Kat. Moterų Draugija Melbourne

VIEN TECHNICA PASAULIO NEISGELBĖS

(Iš Pijaus XII 1952 m. Kalėdinės kalbos)

"Plačiose šalyse, kur absoliučios jėgos svoris gniuždo sielas ir kūnus, pirmoje eilėje kenčia Bažnyčia", pasakė Jo Šventenybė Popiežius Pijus XII savo Kalėdinėje kalboje. "Jos vaikai yra nuolatinio, tiesioginio ir netiesioginio, viešo ir slapto, persekiojimo aukos.

"Senos bendruomenės, pasižymėjusios savo tikėjimu, savo šventųjų garbe, teologiniu ir meno kūrinių spindėjimu, o labiausiai meilės ir civilizacijos plėtimu tarp žmonių, dabar jau nebėra savo istorinės didybės galo; jaunos krikščionių bendruomenės, Viešpaties vynuogynai, pilnos ryžto, aplaistyto naujų apasūlių prakaitu ir krauju, viso katalikiškojo pasaulio palaikomos maldomis ir aukomis, staiga tapo nusiaubtos tos pačios sėslančios audros, kuri be pasigailėjimo traukia tiek apkerpusį ažuolą, tiek glėžną krūmelį, pasitaikęs jai ant kelio.

"Kas liks iš tų bendruomenių, kai baigsis jų vargai, ko mes nuolat mel-džiame? Tai yra neištiriama paslaptis Dievo, kuris visuomet yra geras. Tuo tarpu gyvenimo knyga atžymi kiekvieną šiame nelaimingame pasaulyje įvykstantį dvasinės stiprybės pasireiškimą, nesuskaitomus heroizmo darbus, Sventosios Dvasios sėjamas, kad būtų ginama Dievo Karalystė, Jėzaus vardas, mūsų išganymas ir Jo Šventosios Motinos garbė. Persekiojamieji krikščionys žino, kad aukščiausias grėis gali pareikalauti ir iš tikro dažnai reikalauja karčių aukų, net pačios gyvybės..."

Paliesdamas pasaulinę pramonę ir

ADELAIDEJE

(Tąsa iš 4 psl.)

emė rodyti savo meną; namukus statyti. Ir kai medžiaga — smėlys buvo persausas statybai, ji nuvedė mane prie rašomos lentos ir ten bandė projektuoti namuką. Kolegė!.. O kaip gražiai ji taria kiekvieną žodelį — "požėiška!". Senelis turi, matomai, didelės jai itakos. Vladas Požėla ketina surašyti visus savo atsiminimus. Būtų puiki medžiaga mūsų amžiaus istorijai rašyti. Būtų gera, jei galėtumėm bent kuo padėti tai sumanytą įvykdyti. Jei kas, pav., galėtų stenografuoti jo pasakojimus. Gal yra mūsų tokių Adelaidėje..."

Buvau kitą vakarą nepaprastai nudžiugintas pobūviu pas Adelaidės teatrą. Tai p. Gučo teatro studija. Malonus režisierius ir aktorai improvizavo man keletą scenų iš Kudirkos "Viršūninkų". Mačiau Gučo studiją jos darbo procese. Valdininkų ir paties Viršūninko charakteriai buvo patiekti išpūdin-gai ir įtikinančiai. Šaržas yra ypatingai pavojingas būdas žmogų vaizduoti. Per plauką galima nukrypti į slykščiausią banalumą ir nuvertinti iki nulius autorias kūrinių. Tačiau p. Gučo vaidilos yra geros, igūdušios rankos vedami. Turime kuo pasidžiaugti ir iš ko pasimokyti. Dirbama visais laisvalaikiais su tokiu entuziazmu ir pasiryžimu, ne dėl "honoraro už patarnavimą visuomenei".

Labai lauksime adelaidiškų aktorius su p. Gučo priešaky pas mus Melbourne. Savo atsilankymu ne tik pradijinsite mus savo menu, bet gal ir paskatinsite ir pamokysite mus, melbourneiečius. O mūsų teatras, tai jau katras mūsų nežino, kokios didelės reikšmės turi mūsų lietuvių bei palaikyti. Lauksime, lauksime!

Dar daug, daug esu parašęs apie Jus, mieli adelaidiečiai. Bet Jurgis nekant-rauja ir turiu trumpinti ir baigti. Lieku skolingas savo įspūdingų žiūpsneliais Adelaidės studentams, Bendruomenės pirmininkui ir visiem mano prieteliais, kuriuos per savo trumpą viešna-

jos organizacija, Jo Šventenybė pasakė, kad ji viena neatneš išgelbėjimo. "Galima pasakyti, kad šiandieninė žmonija, kuri sugebėjo sukurti nuostabią, sudėtingą modernaus pasaulio mašiną, ir savo tarnybai pajungė plačias gamtos jėgas, pasirodo pati nesugebanti sulaukyti jos bėgimo — tarsi vairas būtų išslydęs iš jos rankų — ir toji žmonija todėl yra pavojuje būti nušluota ir sutriauškinta. Tos kontrolės nepajėgumas turėtų žmones, tos mašinos aukas, įtikinti, kad jie nelauktų išgelbėjimo vien iš pramonės, technikos ar fizinės jėgos organizacijų. Šių darbas tik tuomet bus pajėgus išristi spaudžiančias pasaulį, sunkias ir didžias problemas, jeigu bus nukreiptas užtikrinti ir sustiprinti tikras žmogiskas vertybes. Jokių kitų atvejų jų darbas nepajėgs pasaulį išvesti iš skurdo.

O, kaip mes trokštame, kad visi abiejose vandenynuose pusėse gyveną žmonės turėtų prieš akis šį faktą! — sakė Jo Šventenybė.

Kalbėdamas apie žmogaus asmenybės praradimą modernioje valstybėje, Popiežius Pijus pastebėjo, kad žmogus žymia dalimi nebeteiko savo veido ir savo vardo. Svarbiausiose savo veikimo šakose jis pavirto daiktu, o bendruomenė savo ruožtu yra paversta beasmenės sistema ir šalta fizinės jėgos organizacija. Atskiras žmogus pamirštas jo skurde.

"Trokštame", — sakė Pijus XII, — "kad nuosaikesnė ir padidinta meilė vargšams sudidintų pagalbos tvaną, kuris savo smarkumu įsiveržtų į kiekvieną vietelę, kur tik yra apleistas senelis ar vargšas ligonis, kur kenciantis vaikas ar nusiminusi motina, nes ji nebesuranda, kas jai galėtų pagelbėti."

Adelaidėje spėjau aplankyti. Nespėjau aplankyti mūsų kultūrininkų artistų Matiuko, Milaknio, Marčiulionio, Marčiulionienės ir kitų. Atleiskite. Teisučio Zikaro paroda Melbourne sužadino mus. Pasigendami ir Jūs, Adelaidiečiai, kūrinių.

Skrendu "namo". O Dieve. Visagali, kad tai tikrai būtų tasai namo!.. Kada?..

Šį kartą kitas vaizdas. 14.000 pėdų aukštyje. Kiek vėsoka. Sėdžiu prie apskrito langelio ir stebiu "Ledyną". Tarytum laivu tarp ledų kalnų plaukiame. Ir kartais darosi tikrai baisu, kai sparnas pakabina "ledo", ar "sniego kalną". Rods, trūktelės lėktuvas, pasisuks ir, it rudens lapas vėjo sukamas, plasnos, kol staiga nepakryps žemyn ir smogs patūkęs žemėn.

Nyksta sniegų kalnai... Vis dažniau ir dažniau pasitaiko kažkokie nesvarūs debesys: rudi, suodini... Mat, ir danguje suodžių gali užtikti... Reiskia, artėjame prie Melbourne. Na, žinoma: jau lyja ir visai darosi tamsu. Nėrėm pro Melbourne lubas ir nutūpėm. Lyja, šalta ir nemalonūs vėjai pučia. O vis dėl to "Adelaidės saulė" — tas lietuviškasis optimizmas, gyva veikla ir gyvi žmonės, suteikė man tiek pragiedrėjimo, tiek energijos ir vilčių... Nice, very nice! Isn't?.. V. Žemkalnis

LKF MUZIKOS POPIETĖ (1952.12.21)

LKF Adelaidės Skyrius suruošė jau antrą muzikos popietę. Šį kartą programoje, pagal Vlados Prosciūnaitės eskizus, Bachas, Mozartas, Beethovenas, Griegas, Stravinskas. Referavo muz. Jonas Zdanavičius, skaitė Paulius Rūtenis. Ilustracijos perduotos radiogramai.

Įžangos žodyje LKF Adelaidės Skyriaus pirmininkas dail. Ant. Rūkstėlė trumpai apibūdino VI. Prosciūnaitės biografinius bruožus ir jos kūrybinį kelią.

Publikos atsilankė per 100 asmenų. Lauktina ir daugiau panašių parengimų. Buvęs

AČIA DR. VERONIKAI KARVELIENEI

Tik šiais metais mus pasiekė liūdna žinia, kad gruodžio 27 Strasboure, po sunkios ligos, aprūpinta šv. Sakramentais, su siuo pasauliu atsiskyrė Pasaulio Lietuvių Katalikų Organizacijų Sąjungos pirmininkė, viena žymiausių lietuvių intelektualė ir visuomenininkė dr. phil. Veronika Karvelienė — Bakšytė. Negailestinga mirtis ją pakirto pradėjusią šestą dešimtį, dar pilnose jėgose. Dr. V. Karvelienė 35 metus pasišventusi dirbo liet. katalikų organizacijose. Už nuopelnus Kat. Akcijai Jo Šventenybės popiežiaus Pijaus XII apdovanota ordenu "Pro Ecclesia et Pontifice". 1950 m. spalio 12 d. specialioje audienčioje iš šv. Tėvo gavo palaiminimą lietuviams katalikams darbuotojoms, esančioms pavergtoje Lietuvoje, deportuotoms į Sibirą ir išblaškytoms po įvairius pasaulio kraštus.

Tremtyje dr. V. Karvelienė nenuleido rankų ir nenustojė vilties — organizavo liet. katalikes į katalikų draugijas, užmezgė ryšius su įvairių tautų katalikų draugijomis, per jų spaudą ir kongresus skelbė mūsų tautos tragediją ir kančias. Velionė paliko Vokietijoje vyrą dr. Petrą Karvelį, buvusį nepriklausomoje Lietuvoje finansų ministrę, dabartinį Vliko ir Vykd. Tarybos narį, ir dukterį stud. Ugnę Karvelytę.

Paulina Raulinaitienė

* Praėjusių Kalėdų naktinėse Bernėlių Mišiose, Adelaidės lietuvių kat. bendruomenė, turėjo progos po ilgėnės pertraukos vėl išgirsti p. Šimkaus vedamą vyrų chorą "Lithuania". Choras pagiedojo S. Moreno "Missa Quarta, kuriose Gloria ir Credo p. Stimbury (senior) perkūrė ir įvesdamas savitų melodijų ir net lietuviškų motyvų, specialiai pritaikė choro pajėgumui. Adelaidės liet. visuomenė p. Dirigentu ir chorui dėkinga už pajavrinimą Kalėdų pamaldy ir tikisi, kad choro pasirodymas šv. Juozapo bažnytelėje nebus paskutinis.

* Gruodžio mėn. 20 d. Adelaidėje, šv. Juozapo bažnyčioje Pirmąją šv. Komuniją priėmė šie lietuviai: Algis Kondratavičius, Vytautas Straukas, Algis Bernaitis, Ariūnas Rackevičius, Augius Zamoiskis, Daiva Marčiulionytė, Gražina Mainelytė, Emilija Šiuksterytė, Rima Sulcaitė, Violeta Vašiliauskaitė ir Giedrė Fledžinskaitė. Tos ypatingos dienos prisiminimui kun. dr. p. Jatulis visus dalyvius apdovanojo gražiais paveikslais, o Moterų Sekcija išpuošė bažnytelę ir pavaišino pusryčiais.

ADELAIDES LIETUVIŲ KATALIKŲ BENDRUOMENĖS STATISTIKA

(1952.12.31)

Tikintųjų iš viso — 1615, kurių tarpe: vyrų (nuo 18 m.) — 752, moterų (nuo 18 m.) — 497, jaunuolių (16-17 m.) — 29, vaikų (5-15 m.) 182, vaikų (iki 5 m.) — 158.

Kitose Pietų Australijos vietose lietuvių yra 214.

1952 metais Adelaidėje buvo: 9 jungtuvės, 32 krikštai ir 3 mirimai.

Kapelionas

Visur visaip

GUDRIAU NEI KAUBOJŲ FILMOJE

* Teksase viename bare įvyko pagal "aukščiausias" Teksaso susisąjudy mo taisykles" kova tarp piliečių. Kada atvyko policija rado tris užmuštus ir vieną sužeistą, tačiau kambarį ir piliečių galvose buvo tokia betvarkė, kad policijai nepavyko nustatyti nei kas pradėjo šias muštynes, nei dėl ko jos prasidėjo.

GERAI, KAD TAI NEBUVO SUKNELES...

Stokholme dvi moterys eidamos gatve staiga pastebėjo, kad jų nailono kojinių akys pasileido ir po minutės iš kojinių liko tik keli siūleliai. Chemikai sako, kad tai atsitiko dėl didelio šalčio, kuris paveikė cheminę nailono sudėtį.

GENIJUS — KRIMINALISTAS

Amerikietis Nathan Leopold, kuris prieš 10 metų būdamas studentu buvo uždarytas kalėjimui už žmogžudystę, kurią amerikiečių laikraščiai vadino "didžiausiu nusikaltimu šiame amžiuje", kreipėsi į aukščiausią teismą, kadangi jis yra "nepaprasto talento ir gabumų žmogus, kuris pasitarnaus žmonijai".

Seši universitetų profesoriai patvirtino žmogžudžio "genijalumą".

N. Leopold turi dabar 28 metus amžiaus ir būdamas kalėjime jis išmoko: 1) 26 svetimas kalbas; 2) Išstudijavo psichologiją ir ornitologiją ir yra pirmos rūšies rentgeno technikas;

Pasaulio lietuviu seklyciose

ARGENTINA

*Lietuvių Tautinio Meno Ansamblio Daina, diriguojamas A. Kuprevičiaus, į 3 plokšteles įdainavo 8 dainas, būtent: "Vėjo dukra", "Kur giria žaliuoja", "Paskutinį vakarėlį", "Vai liūdna", "Pasisėjau žalią rūtą", "Vai žydėk, žydėk", "Stikliukėlį" ir "Vai gudri, gudri". Plokštelės bus gatavos sausio vidury. Pianistas ir ansamblio dirig. A. Kuprevičius išvyko koncertuoti į JAVV, iš kur į Argentiną žada grįžti tik apie kovo pabaigą.

BRAZILIJA

*Per švietimo ministerijos radiofoną 1952.11.23 d. 15 val. buvo perduotas All Netto reportažas iš New Yorko apie rusų pastangas susivietinti Baltijos valstybes. Nurodęs, kiek Estijos ir Latvijos ūkių yra sukollektyvinta, autorius plačiai sustojė ties Lietuva, pagrindamas priežastis, kodėl nevyksta rusams jų užmačias praversti mūsų tėvynėje. Didžiausia kliūtis yra lietuvių ūkininkų pasipriešinimas ir partizanų veikla.

JUNGTINĖS AMERIKOS VALSTYBĖS

*Gydytojų korporacija "Fraternitas Lithuania" ir moterų gyd. korp. "Patria" 44-jo metinio suvažiavimo proga atsiuntė VLIKO pirm. M. Krupavičiui sveikinimą, linkėdamas ir toliau sėkmingai bei ištvėringai dirbti Lietuvos vadovimo darbe.

*Alto piniginiame vajuje šiemet surinkta per 50.000 dol., t.y. daugiau negu pereinatis ir kuriais kitais metais, išskyrus 1947 m., kai buvo surinkta apie 92.000 doleriu.

*11 Sovietų pavergtų kraštų laisviejų žurnalistai savo regiono pirmininku išrinko Dr. V. Dambavą, kuris yra drauge ir Laisvųjų Žurnalistų S-gos centro (Londono) vicepirmininkas.

*Prof. J. Pajaujis taip pat gavo darbą kongreso bibliotekoje Vašingtone, kur iš lietuvių dar dirba prof. D. Krivickas, prof. V. Stanka ir prof. Vacl. Biržiška.

*JAV-se pasirodė 300 psl. A. Simučio paruošta knyga "Pasaulio Lietuvių Žinynas", kuris duoda išsamią ppač JAV lietuvių gyvenimo apžvalgą, pavaišduojančią, kokią stiprią jėgą jie sudaro. Tik JAV-ėse išėna 49 periodiniai lietuvių leidiniai, o vienoj Čikagoj yra per 300 draugijų ir įvairių sambūrių. Per pasikalbėjimą su Am. Balsu autorius A. Simutis, kuris šiuo metu yra New Yorke Lietuvos vicekonsulas, pareiškė, kad tiek jis, tiek tūkstančiai

kitų tokių N. Lietuvoj išėjo mokslus, nors jokių turty neturėjo. Jo tėvų bolševikai nužudė 1919 m.

NAUJ. ZELANDIJA

*N. Zelandijos Lietuvių Bendruomenė išleido "N. Zelandijos Lietuvio" Nr.14 kuriame reiškiamas džiaugsmas lietuviško kultūrinio gyvenimo apraiškomis, žygiais Lietuvos laisvinimo bare, pasiektoju susitarimu tarp VLIKO ir Diplomatines Kolegijos ir kt.

OLANDIJA

*Amsterdame gyvena vienas žymus olandas, kuris pernai susipažino su lietuviu ir ėmėsi mokytis lietuvių kalbos. Savo olandiškai pavardei C.W. Billing pridūrė lietuvišką galūnę ir dabar pasirašo Billingas. Jis gana artimai visur bendrauja su lietuviu. Skaitydamas "Draugą", arčiau susipažino su pačia lietuvių kultūra ir užmezgė ryšius su prof. Šaliu. Belgijos LB valdyba šiam lietuviško dvasios olandui padovanojo M. Biržiškos "Lietuviš Tautos Kelią".

URAGVAJUS

*Montevideo spauda pasipuošė J. Petruskevičiaus nuotrauka ir aprašymu, kaip jis, rizikuodamas savo gyvybę, užgesino naftos rezervuare užsidėgusį tanką. Jei gaisras nebūtų buvęs užgesintas ir būtų sproges požeminis tankas, būtų buvęs sugriautas visas kvartalas. Firma drašiam žemaičiu įteikė aukso medalį ir stambią piniginę dovaną.

VOKIETIJA

*Galutinai nusistatyta statyti Vasario 16 d. gimnazijai savus rūmus, paruošiamieji darbai jau pradėti. Vietą jiems siūlo ir patys vokiečiai Bad Kreuznache, Mayene ir kt. Jų parenti pražaduoja A. Komisar Pabėgėlių Reikalams ekonom. patarėjas Ženevoje G. Jaegeris.

*LB Vokietijos krašto valdybos žiniomis lapkričio mėnesį iš viso Vokietijoje gyveno 7.855 registruoti lietuviai, iš jų britų zonoje 4.525, amerikiečių — 3.085 ir prancūzų — 245.

*Amerikos Balsas dar kartą patvirtino jau iš seniau vokiečių praktikoj taikytus nuostatus pabaltiečių pasų reikalui. Vokiečių vidaus reikalų ministerijos išleistame pasų reikalui patvarkyme pakymima, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporavimas į Sovietų Sąjungą nėra pripažintas nei de jure, nei de facto, dėl to lietuviai, latviai ir estai turi būti laikomi laisvų kraštų piliečiais.

"Ju stovykla gražiausia

VISOJ JAMBOREE !.. "

(Žiūpsnys žinių iš Jamboree)

Sausio 4. Sekmadienis. Dangus apsiniaukęs. Žmona gąstauja, girdi, bus, tau, Jamboree, kai gausim lietaus į kailį... Pakeliui susipažįstam viena australų skautininką. Jis irgi vyksta į Jamboree. Užjaučia, žmogus, mūsų, tremtinių, vargus, klausinėjasi apie lietuvių skautus ir t.t. ir t.t. Nors apie Lietuvą tiek nežino, kad ji kažkur Europoje ir ten turį būti labai šalta...

Pan-Pacifico tautų skautų Jamboree prasidėjusi dar gruodžio mėn. paskutinėmis dienomis, įsikūrė netoli Parramattos esančiame Graystones slėny. Pati stovykla užima apie 250 akierių. Čia suvažiavę 18 tautybių virš 11.000 skautų.

Vaikštinėjam ju didžiulį rajoną. Visur, kur tik akis užmato palapinės, palapinės... Viduryje — stovyklos įstaigos: paštas, ligoninė, keturi bankai, krautuvės, Jamboree laikraščio "Jam-

3) Savanoriškai apsikrėtė maliarija ir pasivadė medicinos bandomams, kurių dėka buvo surastas labai aukštos rūšies vaistas — pentaminas.

"GARSAUS" KRAŠTO DAININKĖ

Helsinkyje tapo atleistas vienas radijo pranešėjas, kuris klausytojams pristatė italę Jolandą Marigą di Petris, kaip "garsią makaronų ir kišenvagių krašto dainininkę". Dėl to pasiskundė 200 klausytojų ir Italijos ambasada Suomijoje.

GERI VIDURIAI

Anglijoje 2 metų amžiaus vaikas prarijo 38 skutimosi peiliukus. Nei vaiko burna, nei viduriai nebuvo sužeisti.

LINKSMA MIRTIS

Japonas Kimino Hakagawa žiūrėdamas vieną komediją taip smarkiai juokėsi teatre, kad galvos indai neišlaikė aukšto kraujo spaudimo sprogo. Linksma japonas mirė kelių minučių laikotarpyje.

Nukelta į 8 psl.)

English Section

"DO YOU WANT TO LEARN ENGLISH?"

Post this form to:

The Director,
Department of Education,
Please send me:

Information about the Evening Classes.....
Free Correspondence Lessons.....
Free Radio Lessons.....
Surname..... Christian Name.....
Address.....
State.....
My native language is -

AMERICAN CONCEPTION OF INDIVIDUAL FREEDOM IS BASIS FOR BETTER LIVING

A Commentary By Paul L. Ford

Eleven years ago this week Franklin D. Roosevelt proclaimed America's faith in the "four freedoms" — everywhere in the world.

Although the late President first pronounced them in 1941, while the United States was still at peace, the "four freedoms" were to become the rallying cry of the Free World during World War II.

Today, when the Free World is once again faced with a basic conflict between freedom and totalitarianism, Roosevelt's words take on an ever greater significance.

"In the future days, which we seek to make secure, we look forward to a world founded upon four essential freedoms.

"The first is freedom of speech and expression — everywhere in the world.

"The second is freedom of every person to worship God in his own way — everywhere in the world.

"The third is freedom from want — which, translated into world terms, means economic understandings which will secure to every nation a healthy peacetime life for its inhabitants — everywhere in the world.

"The fourth is freedom from fear — which, translated into world terms, means a world-wide reduction of armaments to such a point and in such a thorough fashion that no nation will be in a position to commit an act of physical aggression against any neighbor — anywhere in the world."

"That is no vision of a distant millennium," Roosevelt declared. "It is a definite basis for a kind of world attainable in our time and generation.

"That kind of world is the very antithesis of the so called new order of tyranny which the dictators seek to create..."

Since these words were first enunciated, the U. S. has reaffirmed its faith in them with deeds as well as words.

Speaking at Miami, Florida, on August 22, 1949, President Truman stated:

"The war against tyranny was sustained by belief in the four freedoms. Men refused to yield to dictatorship because they desired and believed they

could secure conditions of material and spiritual freedom. They demanded a world in which they could attain security and liberty.

"This demand cannot be suppressed," he continued. "It must not be frustrated. It presents a challenge to us and to the values of our civilization which will require all our energies and wisdom to satisfy."

The Marshall Plan, Point Four, America's efforts along with 52 other free countries of the United Nations to repel communist aggression in Korea... these are but a few ways in which America has sought and is seeking to make the "four freedoms" a reality... "Everywhere in the world."

The crises in the current struggle between the Free World and the slave world of communism directed by the Kremlin, are clear. The Free World stands for the four freedoms. The slave world stands for the negation of these freedoms.

Consider them one by one.

Freedom of speech: in America, all voices, including those of the communists, may be heard. The Declaration, the U. S. Constitution, the Bill of Rights, guarantees free speech. But in communist countries dominated by the Soviet Union, only the official opinion of the state is permitted; all contrary opinions are considered "sabotage," punishable by long terms at slave labor, or by death.

Freedom of religion: freedom of religion is guaranteed by the U. S. Constitution and by all free nations; the communists seek to suppress the power of religion — all religions — declaring the state must be supreme.

Freedom from want: President Truman took a great forward step here in offering to help underdeveloped nations to help themselves through the Point Four program now in effect and increasing yearly. Said Mr. Truman on May 24, 1951: "The only war we seek is the good old fight against man's ancient enemies... poverty, disease, hunger and illiteracy." The Soviet Union, on the other hand, has never participated in the U. N.'s many relief and assistance programs.

Freedom from fear: U. S. and U. N. efforts to check communist aggression in Korea prove decisively the Free World's determination to resist any

"act of physical aggression against any neighbor — anywhere in the world." U. S. efforts with other free nations to bring about disarmament in "a thorough fashion," have been thwarted repeatedly by Soviet refusal to permit impartial arms inspection.

Thus, the Iron Curtain has become the barrier to peace.

Each year the Four Freedoms Foundation of New York, created to perpetuate the principles embodied in the four freedoms, gives an award to the person who has done most during the

year to give them life and substance. Last year the award went to General G. Marshall for the Marshall Plan.

In 1951, when the award was presented to Dr. Ralph Bunche, Ferdinand Pecora, chairman of the award committee, said: "today, more than ever before the world sorely needs the re-dedication of these great principles. The four freedoms sum up the ultimate goal of the United Nations." Certainly they sum up America's... today as never before.

Geography Gymnastics

A young refugee who graduated from a Bulgarian secondary school tells of an incident in his geography class:

"The geography textbook which we used in 1950-51 had been published in 1945. It contained this passage on the United States: 'Although America is the youngest major nation and although it is made up of many different races, that country has achieved national unity as perhaps no other country

has. The people are all Americans, speak one language, and work for the same goals. They have developed the highest degree of efficiency and inventiveness.'

"In 1951, the teacher ordered his students to delete the passage from their textbooks. 'We have to believe not what the book says, but what the Ministry orders,' he said. 'What was true of America in 1945 is no longer true today.'"

Pirkite pas tuos, kurie skelbia "AUSTRALIJOJOS LIETUVY"

Specialus mėnesinis
IŠPARDAVIMAS

Evans & Clarke
100 Grenfell St.
ADELAIDE Tel. W 2358-9

NAUJI BALDAI:

Vyriškos spintos (gerai įrengtos)	£ 12.10.0
Ažuolinės 4 stalčių komodos	£ 6.19.6
Viengubos lovos su spyruokle	£ 8.19.6
Modernus 4 gabalų miegamojo komplektas	£ 59.19.6

BALDAI NAUJAME STOVYJE

3 gab. "Genoa" saliono komplektas	£ 9.19.6
Stiprios spintos	£ 6.19.6
Ažuolinės spintelės	£ 6.17.6
Virtuvės kėdės nuo	£ 0.5.0
Virtuvės stalai nuo	£ 1.2.6

Išsimokėjimui — "Lay-by" — Grynais

P A S

PIRMAUJANČIUS ADELAIDĖS BALDŲ PIRKLIUS

JEIGU JUMS REIKALINGAS VERTEJAS
— pagelbėti pirkinėjantis —
KLAUSKITE KURĮ NORS MUSŲ PARDAVĖJĄ
Jis nurodys Jums Naujųjų Australų Pirkinėjimosi Biurą.
Ten Jums bus suteikta pagalba Jūsų gimtąja kalba

P A S

John Martin and Co Limited
The Big Store ■ Rundle St. Adelaide

SHOULD MIGRATION BE RESTRICTED

With deep conviction and a sense of urgency I hold that the flow of migrants to Australia must not be reduced but at least maintained and, if possible, increased.

As an Australian whose roots go down four generations deep into this my country I want Australia to survive and grow to greatness. I share the fear with others of my countrymen that an historian in Tokio in the year 2000 may be writing of the transitory experiment in European colonization on this island to the south of Asia. The present level of immigration is the strongest single factor operating against that undesirable probability.

To the north of Australia there are 1000 million people in poverty. Every hour their number grows greater. For the past fifty years of Federation a few million have occupied this island of three million square miles, and, according to Asiatic standards, have lived, even during the worst years, in great comfort. During the past fifty years the hungry millions of Asia did not fan out over this under-populated land mass because of the conjunction of three factors, one military, the other political and the third economic.

In the last six years those three factors have disappeared, for in the last six years the British have left India and Burma. They retain a weak hold on Malaya. The French have recognized Indo-China as self-governing. The Dutch are out of Indonesia. In short, the military picture has changed. Japan's industrial economy will soon be back in the active international field.

Viewed in this context the present introduction of migrants into Australia is our great, providential national life insurance, and, no matter what the hardships involved, we must keep up the payments.

Instead of debating a substantial cut in migration here tonight we should be discussing ways of enlarging the economic absorptive capacity of the country with a view to increasing our intake. It is hard and ugly fact that at the present rate of natural increase Australia, depending on that source alone, would have to wait 130 years for a population of 20 millions. Asia will not wait that long. The traditional inertia of the East is no longer a reality.

In international diplomacy in the years ahead Australia in the face of Asia is going to need strong friends. Maintain immigration and you strengthen the hands of our diplomats.

Filling our empty spaces with immigrants does not mean that we are acting like the owners of a well-stocked restaurant rushing to fill the vacant seats with customers acceptable to us in order to exclude the hungry hosts of Asia while we go on eating our fill. The newcomers do not come to sit and be served but to work.

So much for the political argument.

Seen from the cultural and social standpoint our present high rate of immigration holds out the promise of our social pattern. Australian culture is a fairly uniform extension of the British literary tradition. Uniformity has tended to narrowness, and that narrowness has affected our artists, architects and musicians. With commingling and admixture of races and bloods that will result from a sufficiently large migration Australian life gains in variety, energy and initiative.

Australia had been settled 71 years before we had one million people. To rise from 2,000,000 to 4,000,000 took 28 years. To double that four million required another 44 years. The laggard pace was due in great part to State and Federal politicians off and on crying halt. Cry "Slow down" now and valuable time will be lost in gearing up the machine again. And let us remember that the pool from which we can draw and choose — is not inexhaustible.

To sum up Immigration must not be cut. I have given five major reasons why, political, cultural, social, practical and ethical—strong and cumulatively coercive.

Condensed from Catholic Digest. Most Rev. Guilford Young, D. D.,

ISIGYDAMAS LIETUVIO PASA-IR TAUTOS FONDO ŽENKLIUKŲ PAREMSI LIETUVOS LAISVINIMO KOVĄ.

Rukykite tabaka

atinkanti Jesu asmenini skoni

Platus puikiu musu tabaku pasirinkimas pilnai patenkina visus cigareciu ir pyptiku rukitojus. Jus busite pilnai patenkintas pasirinkus viena is Misdorp'o tabaku—o kartu turesite ir Misdorp'o kokybes garantija.

LAIMEK £100 ar daugiau!
Dalyvauk Leonard Norman'o "RACING QUIZ'e"

Tai visai paprasta! Jus teisenkate — nei daugiau, nei maziau — keturis arklis, kurie, Jusu manymu, laimes sestadienio lenktynes Jusu mieste — Sidnejuje, Brisbaneje arba Melbourne. Surasykite tuos arklus ant svaraus popieriaus, pridkite savo pavarde ir adresa ir, kartu su tusciu pokeliu vieno cia iliustruoto, puikiu tabaku, issiuskite adresu: Leonard Norman Racing Quiz, care Macquarie Radio Station (Jusu steite). Ateinanti sestadieni klausykites Cliff Cary, kuris paaiskins visas detales. Kas gi zino? Gal but £100 ar daugiau bus Jusu.

TRUMAN SUMS UP ACHIEVEMENTS OF FREE WORLD IN ANNUAL STATE OF THE UNION MESSAGE

President Truman told the new United States Congress this week that the steadily progressing strength and unity of the Free World will cause an inevitable change in the tyrannical designs of communism.

In his final State of the Union message the president reviewed the achievements of the free nations in blocking communist aggression during the past eight years.

He urged the free nations to retain the confidence and determination that will demonstrate the superiority of the free way of life to enslaved peoples in the communist world.

"As our world grows stronger, more united, more attractive to men on both sides of the Iron Curtain," Truman said, "then inevitably there will come a time of change within the communist world."

Truman noted that in previous messages presented to Congress each year it had been his custom to set forth proposals for legislative action in the coming year. He pointed out, however, that the presentation of a legislative program this year is the responsibility of his successor, Dwight D. Eisenhower, who takes office on January 20.

"I would not infringe upon his responsibility to chart the forward course," Truman said.

"The president-elect is about to take up the greatest burdens, the most compelling responsibilities, given to any man," he said. "And I, with you and all Americans, wish for him all possible success in undertaking the tasks that will so soon be his."

Truman declared that the global struggle between the Free World and the communists is a struggle "as old as recorded history — it is freedom versus tyranny."

In the Far East, Truman said, the tactics of communist imperialism have reached unmatched heights of violence, with the communist invasion of Korea presenting a supreme test of the will and determination of the free nations.

The response was immediate and resolute, Truman said, and the free nations for the first time took up arms, collectively, to repel aggression.

"Aggression was repelled, driven back, punished," Truman pointed out.

"Since that time," he continued, "communist strategy has seen fit to prolong the conflict, in spite of honest efforts by the UN to reach an honorable truce. The months of deadlock have demonstrated that the communists cannot achieve by persistence, or by diplomatic trickery what they failed to achieve by sneak attack."

"Korea has demonstrated that the Free World has the will and the endurance to match the communist effort to overthrow international order through local aggression."

Truman stated that the difference in the objectives of freedom and tyranny "stares at us from the map of Europe today."

"To the west of the line that tragically divides Europe," he said, "we see nations continuing to act and live in the light of their own traditions and principles."

"On the other side, we see the dead uniformity of a tyrannical system imposed by the rulers of the Soviet Union."

Truman pointed out that the free nations of Europe are now moving rapidly towards political and economic unity, changing the map of Europe in more hopeful ways than it has been changed for 500 years. In so doing, he said, these nations have laid the foundations of a unity that will endure as a major creative force beyond the present critical period.

Truman noted that in the eight years he has been president, 12 free nations in Africa and Asia, with more than 600 million people have become independent. He named Burma, Indonesia, the Philippines, Korea, Israel, Lybia, India, Pakistan, Ceylon, and the three associated states of Indo-China.

Truman emphasized that it was the purpose of the Free World not only to organize themselves against aggression and subversion, but to give expression and opportunity to the forces of growth and progress in the Free World.

The eventual goal, he said, was to organize and unify the cooperative community of free men so that it will grow stronger over the years, while the Soviet empire will eventually have to change its ways or fall.

"Do not be deceived by the strong face, the look of monolithic power that the communist dictators wear before the outside world," Truman stated.

"Remember their power has no basis in consent. Remember they are so afraid of the Free World's ideas and ways of life, they do not dare to let their people know about them."

Truman said that developments in atomic energy had made outmoded the communist prophesy that one stage in the development of communist society would be war with the non-communist nations. In a section of his message addressed directly to Stalin, Truman said:

"War has changed its shape and its dimension. It cannot now be a 'stage' in the development of anything save ruin for your regime and your homeland."

Mr. Truman concluded his message with a statement "that the ultimate strength of the United States is in the sense of moral values and moral truths that give meaning and vitality to the purposes of free people."

"The basic questions we have been dealing with, these eight years past," he said, "present themselves anew. That is the way of our society. Circumstances change and current questions take on different forms, new complications, year by year."

"But underneath, the great issues remain the same — prosperity, welfare, human rights, effective democracy, and above all, peace."

NEWS BRIEFS FROM BEHIND THE IRON CURTAIN
Children Now State-Owned

In order to halt the steadily growing shortage of labor in Romania, the government has turned to recruiting farmers' children for training in special trade schools. A refugee reports:

"At the age of 14, children are no longer covered by the family ration card because they are considered fit for manual work. This makes parents more inclined to cede their children to the State schools, which means signing a contract relinquishing all rights to the children for a period of three to four years. These contracts specify that the State will meet all expenses except in cases where the children escape from school and return home. In such cases all expenses will be covered by the parents."

"One such school for farmers' children is situated on Mihai Bravu Street in Bucharest. For four hours a day the children are given lessons in bakery, pottery, mechanical work and building. They also 'practice' in factories for an additional four hours."

"About 80 children have been recruited to work in the Argila Rosie kilns, where they are replacing adult workers. For the most part, they are employed in pushing carts. The entire salary paid by the management for the work of these children is drawn by their school. Such children are dressed in special uniforms. They are adequately taken care of by the State schools, and seem better fed than other children."

Niekuomet nevelu užsisakyti daugelio mėgiamą iliustruotą žurnalą

Karys

Pageidaujantieji gaus pirmuosius šių metų numerius.

KARYS — lietuviškos patriotinės dvasios sparnuotas žodis, visu laiku lietuvių karių gyvenimo, kovų ir darbo veidrodis; KARYS — tai mūsų tradicinis vieningos kovos organas su visais Lietuvos priešais nuo 1919 metų.

KARYS — visiems buvusiems kariams nepamainomas dvasios penas. Gi dabartinės Tėvynės tragedijos akivaizdoje esame visi Lietuvos laisvės kariai.

KARIO metinė prenumerata 4 dol. JAV valiuta; pusmečiui — 2 dol.50 ct. Australijoje gyvenantieji prenumeratos mokestį lengvai gali prisiųsti Money Orderiu.

Tuojuo siųsk prenumeratos pinigus šiuo adresu: KARYS
680 Bushwick Ave., Brooklyn
21, N. Y.

"AUSTRALIA HALL"
KAVINĖ
Atdara nuo 9 iki 2 val. ryto
Puikus maistas. Jauki nuotaka.
Ploškėlių muzika. Gera kava ir arbata.

Pirkite pas tuos,
kurie skelbiasi
AUSTRALIJOS LIETUVY

AR JAU ĮSIGIJAI LIETUVIŲ PAŠĄ IR TAUTOS FONDO ŽENKLIUKŲ? JEI NE — KREIPKIS Į SAVO APYLINKĖS VALDYBĄ, SENIUNĄ ARBA RAŠYK TAUTOS FONDO ATSTOVYBEL.

EUROPIETIŠKŲ PRODUKTŲ
IŠPARDAVIMAS!

Žymiai sumažintos kainos!
LATVIŠKOS KILKOS
kaina sumažinta
nuo
7/5
iki
6/0

GRIKIŲ KRUOPOS, EUROPIETIŠKOS DĖŠROS, DANIŠKI AGURKAI ir t. t.

D. LEONI

80 Gouger St., ADELAIDE
Prie pat centrinio turgaus
EUROPIEČIAI PERKA PAS
EUROPIEČIUS!

Elegancija, kokybė ir taupumas yra mūsų darbo požymiai. Daugelis australų ir visa eilė lietuvių didžiuojasi mūsų siūtais kostiumais. Apsilankykite ir Tamsta į mūsų firmą, kur malonus patarnavimas, europiečių specialistų darbas ir prieinamos kainos Jūsų tikriausiai neapvils.

Esterino Martin
13 PEEL Street, ADELAIDE

Paramount used cars
109 ANZAC HIGHWAY, ASHFORD, SA, Tel. LF 1984 ir LF 4513

Paramount Prestige atkreipia visų auto pirkėjų dėmesį!

Pas mus Jūs galite pasirinkti iš įvairiausių modelių ir klasių auto-mašinių. Ir pas mus atėję Tamtos' tuojaupastebėsite, kad mūsų kainos tikrai atitinka tikrąją automobilių vertę.

TIKRAI ELASTIŠKAS IŠSIMOKĖJIMO PLANAS!

Pagal mūsų išsimokėjimo sistemą Jūsų mokėjimo ratos tikrai yra pritaikintos prie Jūsų kišenės. Ateikite pas mus ir išitikinsite. Visas detales mes aptarsime privačiai ir diskretiškai patogiam mūsų biure.

Neatidėliokite — apsilankykite pas mus šiandien!

PARAMOUNT USED CARS — 109 ANZAC HIGHWAY, ASHFORD

SYKES FURNITURE STORE

Taupyk svarus pirkdamas pas mus

334 Port Road, Hindmarsh

NAUJIESIEMS AUSTRALAMS VISOKIARIOPAI PADEDAMA!

Baldai, kilimai linoleumas ir kita

MINISTER FOR IMMIGRATION TALKS TO MIGRANTS

On Sunday, the 23rd of November, the representatives of various migrant groups had the opportunity of meeting the Minister for Immigration, The Right Honorable H. Holt, at a meeting organized by the Liberal Party. This meeting consisted of a short speech by Mr. Holt followed by questions by the representatives and answers from the Minister. It is impossible in this short note to give a full account of the whole of the proceedings, we propose therefore to touch three aspects only.

Firstly, the Minister stated in his speech, and later repeated again with more emphasis after a relevant question was put forward to him, that the Federal Government and the Australian people do not wish to submerge all the different nationalities neither do they want to forget their traditions, their language, and love of their mother countries. He stated further that the Federal Government realises the difference between political refugees and voluntary immigrants. Mr. Holt said that nobody could sensibly expect that Poles, Chechs, Esthonians and other immigrants should sever at once their political or cultural ties with their respective countries or their organizations abroad — everybody hoped that those people would eventually come to like Australia so much that they would not go back to their home countries, even when they are liberated from the Soviet yoke. They will be free to do so when they chose and they are free now to devote their spare time and energy in combined efforts to free Eastern Europe from Soviet dictatorship. Anybody criticizing and blaming them for this would prove himself to be unwise and unrealistic.

The second point is the obligatory 25% of the English language text in foreign language publications in Australia. Several speakers stressed the fact that the present situation is incompatible with the freedom of the press and in many cases does not conform with existing diplomatic usage of equal rights to the nationals of reciprocal countries. For example there is no obligation to print any French text in the English language publications in France. It was also pointed out to the Minister that New Australians who know English read daily Australian papers and those who do not know English enough to read in that language can obviously not read the English section of foreign language publications and so nobody really derives any benefit out of the regulation. Let us hope then that the Minister's promise to look closely and sympathetically into the matter will eventually bring a change in the present position.

The final matter to which we should like to draw the attention of our Readers is the question of proper representation at the forthcoming Australia's Citizenship Convention. At the three previous Conventions no migrant groups were represented, although they form quite a substantial percentage of the population, and their problems and ways and means of absorption into the Australian community were mainly discussed.

(Polish Bulletin)

Šventam Petruį pagailo vargstančių žmonių ir jis nutarė slapta nuvykti pas draugą Staliną pamokyti jį dangiškos tvarkos, tuo budu išgelbėti žmones nuo persekiojimų. Užsėdęs ant asilo atsirado Kremliuje. Stalinas priėmė jį ir išdėstė visus pasaulio "taikos" planus. Tačiau šventas Petras gyrė savo tvarką. Staiga Stalinas sušuko:
— Ar girdi, kad lauke kaž kas bliuana?...
— Tai mano asilas, drauge Staline. Jis alkanas.
— O tu man dar perši savo tvarką!
— suriko Stalinas, — pas mane 200 milijonų alkanų asilų, bet jie visi tyli.

* Olandai yra pasirošę pasiųsti visus galimus lektuvus vežti keleivius Londonan karalienės karūnacijos metu. Keleiviai grįž į Olandiją tą pačią dieną, nes Londone nėra vietos juos apnakvydinti.

KIEKVIENAS LIETUVIS ĮSIGYJA LIETUVIO PAŠĄ IR PERKA TAUTOS FONDO ŽENKLIUKUS.

Sportas

Redaguoja V. Čepiauskas

VYTIES KREPŠININKAI IR FUTBOLININKAI VASAROS SEZONO TURNYRUOSE

Vyties krepšininkai vasaros sezonui perėjo lošti pas "South Australian Amateur Basketball Association Inc.". Sezoną pradėjo dar 1952 m. ir turėjo 3 rungtynes, iš kurių visas laimėjo šiuo rezultatu:

Vytis — Glenelg 46 : 25

Taškus pelnė: Gurskis 16, Jaciūnškis 9, Petkūnas 8, Pyragius 5, Stankevičius 4, Visockas su Petruška po 2.

Vytis — North Adelaide 41 : 31

Taškus pelnė: Gurskis 18, Jaciūnškis 15, Pyragius 5, Merūnas 2, Petkūnas 1.

Vytis — South Adelaide 28 : 27

Taškus pelnė: Gurskis 10, Merūnas 8, Petruška 6, Pyragius 4.

Tenka pastebėti, kad šiame turnyre nelošia S. Urnevičius ir A. Ignatavičius ir "Vyties" krepšininkai su Tauru pagalba bendrai gina savo vardą.

Rungtynės vyksta kiekvieną ketvirtadienį vakarais, Railway Oval.

Vytis — Port Adelaide 68 : 39

Sausio 15 d. Vytis lengvai nugalėjo savo priešą, nors neparodė nieko ypatingo, kas publikai būtų įdomu.

Šiose rungtynėse geriausiai pasirodė Ignatavičius, Gurskis ir Alkevičius puolime, o Kitas su Petkūnu gynime.

Taškus pelnė: Gurskis 21, Ignatavičius 16, Alkevičius 11, Petruška su Kitu po 6, Merūnas 4, Petkūnas ir Pyragius po 2.

Edas

"VYTIES" FUTBOLŲ KOMANDA VASAROS TURNYRE

Šią vasarą S. A. S. F. A. surengė turnyrą. Turnyre dalyvauja dešimt pajėgiausių komandų. Rungtynės vyksta puikiam Norwood Stadijone vakarais prie elektros šviesos. "Vyties" futbolo komanda, puikiai pasirodžiusi per žiemos sezoną, pateko į dešimtuką. Žiemos turnyre "Vytis" turėjo geriausią

"JŲ STOVYKLA . . ."

(Tąsa iš 5 psl.)

mos, kuriame ryškios spalvomis iš akmenėlių ir plytų išdėstytas pietu stovąs lietuviškasis vytiš, virš kurio paršas "Lietuva". Stalo šonuose įrašai: "Home, sweet, home", "Lest we forget" ir "Enslaved in 1940". Gale stalo smūtkelis, už jo, jau ištole mūsų matytos, trispalvės stiebas, o iš abiejų smūtkelio pusių du aukurai uždegami vėliavą pakeliant ir nuleidžiant. Į kairę nuo stalo — parodėlė. Gausybė lietuviškųjų juostų, keletas kryžių ir smūtkelių, lėkštės, tautiniai rūbai, lietuviškoji spauda ir kita. Viso stovyklavietėje tik 4 palapinės, pačių stovyklautojų 15 (Du iš jų iš Brisbanės, visi kiti sydneyje). Viena iš palapinių okupuota brolių "lokių", kita "vilkių". Ketvirtoje — maisto sandėlis.

Pačioje stovykloje pavyzdinę tvarką ir švara. Net užsisavojusio svečio numestas degtukas nejuokiamis pakeliamas vieno iš brolių ir padedamas ten, kur reikia.

Nuo vidudienio į Stovyklą pradeda piltis svečiai. Daug tautiečių (jų galėjo tą dieną būti 300-400). Matosi keli lietuviai skautininkai. Bet kiek australų, kiek kitų tautų skautų. Tiesiog nebėra vietos, kur apsisukti. Į dieną jų čia praeina maždaug apie 3000. Daugiausia apgulti stalias ir parodėlė. Ir klausia australės budintį palapinėje brolių kokiomis "mašinomis" daromos juostos. . .

Gi prie stalo prasidėjo kitos rūšies kamšatis . . . Broliai kviečia tautiečius prie užkandos. Stovyklos vadovas sktn. Algis Plūkas ir jto adjutantas brolis Bučinskas tempia visus už rankovės . . . Girdi, kai pritrūks — tada atleiskite!.. Laimeji ir talką tą dieną buvo atsukubėje sydneyješės sesės skautės. Kurį laiką stovykla buvo atitekusį kuone ir jų vieny rankas — mat, broliai turėjo vykti įdainuoti porą dainų ABC ar kuriai ten kitai stočiai. Nors po kurio laiko ir grįžo nusivylę. Prieš jų eilei ėmė ir perdegė lempos. Teko atidėti.

Nusitveriu porai minučių suprakaitavusį brolių Plūgą. Sakau, pasakok, brolau, kaip čia jums taip puikiai viskas pavyko? Tur būt, daug pagalbos iš brolių australų susilaukėte?

Atsibuso, žmogus. "Nebent, tatau, pagalba galima pavadinti!" Pačią pirmąją dieną atidundėjo australas vadovas su pūdu australiškų kaklaraiščių. Girdi, rškites — juk jūs australai! Tik po griežtų protestų buvo leista pasilikti su savaisiais "šlipsais". Nenorėta leisti nei Svedneujei vykusioje Eisenoje (gruodžio 31 d.) pasirodyti su savo vėliavomis. Bet neša ir trispalvę ir drau-

įvarčių santykį visoje S. A.: maždaug po šešis įvarčius savo naudai kiekvienoms žaistoms rungtynėms. Visos komandos, dalyvaujančios vasaros turnyre, stengiasi pasirodyti stipriausiam pajėgume. "Vytis" taip pat papildė sąstatą keletu naujų žaidėjų. Komandos padalintos į dvi grupes. Grūpių nugalėtojai susitiks baigėje. Šio mėn. 12 d. "Vytis" turėjo pirmas rungtynes su stipriu priešu "Sturt" — australų komanda. Žiūrovų prisirinko apie 5000. Lošimą pradėjus, mūsiškiai stipriai spaudžia priešą ir žavi publiką puikiomis pasuotėmis. Keletai minučių praėjus, A. Kitas kerta pirmą įvartį. "Sturt" lygina 1-1. "Sturtą" gelbsti geras vartininkas. Lošimas daugumoje priešų pusėje. Antrą įvartį mūsų naudoja įmuša Stupar. Pušlaikis baigiamas 2-1. Antrame puslaikyje abi komandos kiek pavargę, bet kovoja kietai. Belikus žaisti dešimt minučių, priešas muša baudą ir rezultata lygina 2-2. Taip ir baigiasi rungtynės 2-2. "Sturt" turėjo laimę, ir tik bauda išgelbėjo nuo pralošimo. Geriausiai sužaidė A. Kitas ir Bettalli. Sekančios "Vyties" rungtynės su Bohemians įvyks vasario 2 d. 9 val. vakare. B. N.

DĖMESIO!

Jaunuoli, jei turi noro "VYTIES" jauniui komandoje lošti futbolą, užsiregistruok pas FUTBOLŲ SEKCIJOS SEKRETORIŲ p. E. Taparauską ligi 1953.II.15 d. šiuo adresu: Mr. E. Taparauskas, 22 Melbourne St., Nth. Adelaide.

"Vytis" Futbolo Sekcijos Valdyba

AR JUSŲ NAMŲ PROBLEMA REIKALAUJA SPRENDIMO?

Jei taip, tai atvykite pas mus ir mes jums pagelbėsime pastatyti pirmuosius du jūsų namo kambarius tik už £210 grynais ar išsimokėtinai. Dėl platesnių informacijų rašykite arba telefonuokite:

A. Thornton Pty. Ltd.
19 Willis St., Hth. Balwyn, Vic.
Telef. XM 1085 arba WL 1277.

govės. Tas pats buvo ir sausio 1 d. su atidaromuoju paradu. Bet trispalvė visur ėjo mūsų skautų būrelio pryšakyje. Susilaukta ovacijų už gražų pražygiavimą. Kai tuo tarpu nei latvianis nei estams to padaryti nepavyko. Jie priškirti prie australų skautų padalinii. Gi mūsiškiams, juos radus per kietu riešutu, pripažinta atskiro kontingento teisės.

Vėliau teko kalbėtis su vienu estų skautų vadovu. Jie, nors prijungti prie australų skautų vieneto, savo palapinę atsivėrė atskira tvorele. Tvorelė nakties metu apardoma. Tai taip, girdi, einasi, kai pagal "Sunday Sun" (4.1.53.) "They know no barriers of race or creed, nor conflict of ambition..."

Lietuviams, kol kas, teteko dalyvauti tik atidaromajame lauze N.Metų išvakarėse. Pasirodė su dainomis ir akordeonu duetu, kur jiems buvo palikta pati geriausiaji programos dalis — prieš pat N. Metų sutikimą. Tą vakarą svečių buvo skaitoma apie 20,000. Taip pat esą pakviesti dalyvauti bendrojo lauzo programoje sausio 8 d. Lietuviai, kaip "specialistai — dailininkai" buvo pakviesti išgrąžinti R. K. kopyčią. Padarytas liet. stiliaus kryžius ir kėdės arkivyskupui ir kt. bažnyčios dignitoriams.

6-tą val. skautai, skautės ir per porą šimtų lietuviškosios publikos rikiuojasi vėliavos nuleidimo apeigoms. Skamba Tautos Himnas ir Marijos giesmė. O aplink visą stovyklą didžiulė žmonių minia ir įvairiausių tautybių skautų stebi jiems neįprastą ceremoniją. O po to vėl broliai, sesių talkininkaujami, kviečia svečius prie stalo kavai. Trūksta indų. Einama pamainomis. O vėliau — laužas. Skystokai nuskamba tradicinė "Lauželis, lauželis" . . . kadangi skautų nedaug, o kitiems neįprasta daina, bet vėliau, akordeonui padedant pasilieja skambios liaudies dainos. Reiškiamsi savo dainomis ir sąjomiumi kitų tautų skautai — svečiai: zelandiečiai, anglai, hong-kongiečiai, zeloniskiai ir kt.

Jau atūnta val. vakaro. Tolokas kelio gabalas Bankstowno link. Apleidžiant laužvietę dar matome einant išisupusį antklodes seses — artistes pasirodymui. Iki vartų palydi brisbanietis brolis Urbanas. Tolstame Lordo Baden — Powell'io keliu tolyn nuo lietuviškojo Jamboree's židinio, širdyse džiaugdami brolių atsielktais laimėjimais Tėvynės propagavimo darbe, o ausys vis dar pagaua nuo laužo atskrendančius lietuvių Jūreivių — Maršo garsus, sklindančius iš po zelandiečio skauto gitaros, kurį jis išmoko Melbourne vykusioje Jamboree 1949-50.

O lietaus taip ir negavome!..

B. Žalys

Š. m. sausio mėn. 25 d., sekmadienį, iš Adelaidės į Blackwood'o pavėsingus kalnus ruošiama didžiulė

ISKILA I GAMTA

kurioje kviečiami dalyvauti visi, be amžiaus ir pažiūrų skirtumo, lietuviai. Iš Adelaidės pagrindinės stoties išvykstame Bridgewater traukiniu 10 val. 45 min., Blackwoode būsimė 11 val. 20 min.

11 val. 30 min. vietos katalikų bažnyčioje kun. dr. P. Jatulis iškilos dalyviams atlaikys

Šv. MIŠIAS.

Po pamaldų gražioje, žalioje ir pavėsingoje miško aikštelėje prasidės

Linksma geguzine

su dar linksmesne programa, kupletais, juokais, dainomis ir šokiais ligi pat vakaro.

Šalti gėrimai bus gaunami vietoje.

Adelaidės Ateitininkai

ADELAIDĖS LIETUVIŲ BENDRUOMENEI SKELBIMAS

Lietuvos Atgimimo Sąjūdis Adelaidės skyrius š. m. sausio mėn. 30 d. 8 val. vakaro "Osborne" salėje, Gouger str. ruošia

Šiuo pranešame Adelaidės lietuvių bendruomenei, jog š. m. vasario 8 d., sekmadienį, 16 val. 15 min. EXCELSIOR Hall patalpoje, 170 Flinders Str. (jėjimas iš Sudholz place), šaukiamas visuotinas Adelaidės lietuvių susirinkimas, kurio darbu tvarkon įeina:

1. Valdybos ir Kontrolės Komisijos pranešimai.
 2. Namų įsigijimo komisijos sudarymas.
 3. Naujos Valdybos rinkimai (Pagal Krašto Valdybos bendraraštį).
- ALB Adelaidės Apylinkės Valdyba.

Vakara Baliu

į kurį maloniai kviečiame tautiečius atsilankyti.

Pakvietimai iš anksto gaunami pas platintojus. Veiks bufetas.

L. A. S.
Adelaidės skyrius.

Prašau astiliepti

ALGIRDA KATILIŲ, sūnų Juozo. Labai artimi giminės Tamstos teiraujasi. Rašyti: A. Krasauskas, 29 Camdon St., Pascoe Vale, Melbourne, Vic.

1950 MORRIS COWLEY UTILITY

9.000 mylių. Labai gerame stovyje. £310 depozito, likusieji — lengvomis išsimokėjimo sąlygomis.

Kreiptis pas:

MOTORS LIMITED

Cnr. Flinders St. and Gawler Place, Adelaide. Phone W2532

1951 MORRIS MINOR 2 DOOR SALOON

5.000 mylių tevažiuota. Kuogeriausiame stovyje. £280 depozito, likusieji lengvomis išsimokėjimo sąlygomis.

Kreipkitės pas:

MOTORS LIMITED

Cnr. Flinders St. and Gawler Place, Adelaide. Phone W2532

PRANEŠIMAS TAUTIEČIAMS AUSTRALIJOJE LIET. ENCIKLOPEDIJOS REIKALU

Naujųjų Metų proga gautas iš Leidyklos svarbus pranešimas, kad pradėdama Lietuviškosios Enciklopedijos leidimas. Tai linksma žinia prenumeratoriams ir norintiems dar ją užsisakyti. Prašome paskubėti su užsakytais. Pasikeitus adresams, tuoj naująjį pranešti generalinam atstovui ar platintojui. Per 100 tautiečių jau užsisakė Australijoje. Redakcija ir Leidykla širdingai sveikina visus prenumeratorius ir platintojus, igalinius imtis to didžio ir svarbaus žygio. Laukiami ir nauji prenumeratoriai šiam didžiam ir svarbiam darbui paremti. Patogėniam užsisakymui įsteigtos šios atstovybės:

- Vic.: 1. Generalinis atstovas A. Krausas, 24 Grandview Ave, Maribyrnong.
2. L. Baltrūnas, 295 Hoddle St., Abbotsford, N. 9.
3. R. Norvydas, 116 Thompson St., N. Geelong.
S. A.: 4. P. Lukošius, Box 1665M, G.P.O., Adelaide.
5. Australijos Lietuvis, 35 Cator St., Hindmarsh.
6. J. Vebrys, 23 Milner St., Hilton.
N.S.W.: 7. J. Vaičaitis, 82 Flinders St. Darlinghurst.
8. J. Rugelis, 25 John St., Peter-sham.
9. A. Alyta, Selters Engineering Perisher Camp via Cooma.
10. St. Kvedaras, 1111 Wengie St., N. Cooma.
W.A.: 11. V. Klimaitis, 14 Randell St., Perth.
A.C.T.: 12. V. Balsys, 12 Loftus St., Canberra.
Tasm.: 13. L. Zozas, 132 Sixth Ave, Hobart, Moonah.
Q-land.: 14. A. Alčiauskas, 40 Gordon St, Stones Corner, Brisbane.
Generalinis Atstovas Australijai

ALB ADELAIDĖS APYLINKĖS PRANEŠIMAI

Šiuo skelbiama tautiečių žiniai, jog nuo 1953 metų pradžios prie Valdybos, jam sutikus yra kooptuotas p. L. Gerulaitis, kuris eina parengimų (pramogų, pasilinksminimų bei iškilų) vadovopareigas. Todėl prašome tais reikalais kreiptis į jį betarpiai ar raštu per Valdybos adresą: Box 1298L, G.P.O. Adelaide.

Valdybos rajoninio atstovo p. Vlado Morkio dėka, nuo š. m. sausio 18 dienos, šventadieniais pastoviai veiks jo vadovaujamas Lietuvos Pasų, Tautos Fondo ir Solidarumo ženklelių platini-mo punktas Parapijos salėje. Prašome tautiečių jo paslaugomis pasinaudoti.

ALB Adelaidės Apylinkės Valdyba

Ona JASINSKIENĖ prašo atsiliepti Viktorą STANEVIČIŲ.

Rašyti: T.B.C. Sanatorium C-III. Zm. 26 GAUTING/bei Muenchen. Germany

M.L.B.D. Adelaidės skyrius š. m. sausio mėn. 25 d. 19 val. Exelsior Hall, 170 Flinders str. Klaipėdos Krašto Atvadavimo Sukakčiai paminėti, rengia

Koncerta

M.L.B.D. Adelaidės skyriaus valdyba į šį paminėjimą maloniai kviečia visuomenę gausiai atsilankyti. Įėjimas nemokamas.

M.L.B.D. Adelaidės skyriaus Valdyba

NERIZIKUOKITE SAVO GYVENIMO PARTNERIU

Jeigu esate vienišas, jūs būsite supažindintas korespondenciniu būdu su norimais draugais-ėmis. Naujieji ir senieji australai visų luomų, amžiaus ir religijos yra mūsų tarptautinio klubo nariai. Jokių išpareigojimų. Dėl platesnių informacijų, pridėdant pašto ženklą atsakymui, rašyti:

Milton's Friendship Club (Reg'd.) Dept. 4 Box 2871 G. P. O. Sydney

Jei tau puspadžių jau reik Firmon Moorcroft tu nueik, Ten nebrangi sumokėsi Ir lietuviškai kalbėsi.

Įvairių dydžių puspadžiai ir kiti odos reikmenys.

Moorcroft — Co LTD. Peel st. Adelaidė. Ten kur yra Peel st. garažas. Laiškas adresas: GPO Box 1280.

Fruit Shop

120A Hindley St., Adelaide, S. A. Švieži, aukščiausios kokybės vaisiai. Patarnavimas greitas ir sąžiningas. Prieinamos kainos. Atdara 7 dienos savaitėje.

DOMĖS! DOMĖS!

Ramiai ir savo ir savo artimųjų ateitį žiūrėsi, apsidraudęs

LIGONIŲ KASOJE

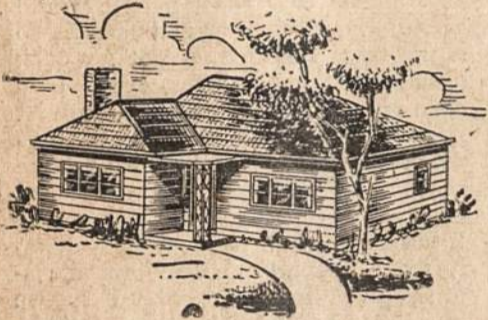
Nuo 1/9 (viengungiu) arba 3/6 (visai šeimai) savaitėje Tamsta tapsi nariu plačiausios apimties Australijoje Ligonų Kasoje. Šita Ligonų Kasa yra kooperatinė, taigi, visas pelnas pašalpų formoje grįžta jos nariams. Pašalpų pavyzdžiai: Susirgęs, gulėdamas ligoninėje arba gydytojo priežiūroje slaugomas namuose Tamsta gausite savaitinę pašalpą nuo £4.11. 0 iki £14. 0. 0.

Patiekus gydytojų, dantų gydytojų, chirurgų ir kt. sąskaitas Tamstai grynais gražinama apie 75% visų jūsų gydymosi išlaidų. Ir kuo ilgesnį laiką Tamsta išbūsi Ligonų Kasos nariu, tuo didesnė gydymosi išlaidų dalis Tamstai bus grąžinta — grynais!

Teirautis pas Autorizuotus Agentus: PUBLICITAS

Box 1656M, G.P.O., Adelaide N. S. Nesvarbu, kur Tamsta gyvena: jokių gydytojų patikrinimų nereikalaujama, jokių amžiaus apribojimų nėra! Rašykite mums ir mes laiškais Tamstą apdrausime nuo ligos.

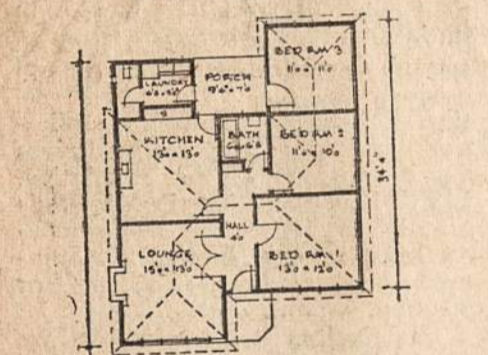
SENSACIJA!

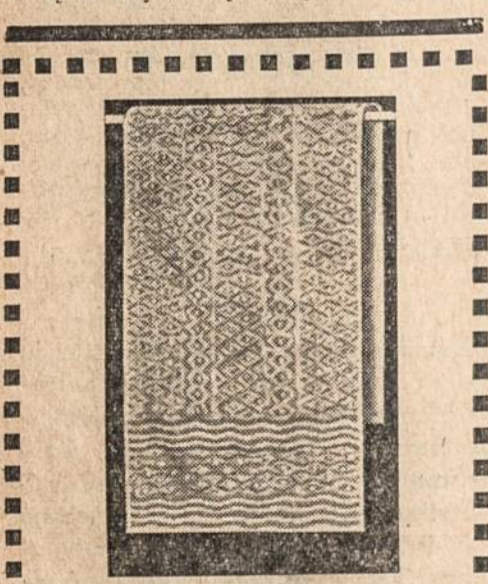
£ 1085. 1/3 depozito NUOSAVAS NAMAS UŽ £ 400 DEPOZITO

12 įvairių modelių. Kaina nuo £980. Neprifabrikuota statyba. Vidus neužbaigtas, tik įdėtos grindys. Po dokumentų įstatymo namas pastatomas 2-6 savaitių bėgyje. Jūsų nuosavame sklype. Statoma visur. Visos informacijos pas firmos įgaliojini:

J. JARLONSKIS, 1 Hamilton St., Mont Albert, MELBOURNE Vic. Tel. WX7396 Kreiptis sekmadieniais arba laiškais arba skambinti.

P. S. Nepamirškite apdrausti savo jūdomą ir nejudomą turtą.

DIDELI "DICKIES" ranksluosciai

Žinomi australiški ranksluosciai, mėlynos, geltonos ir žalios spalvos. Puikiai įsiurbia vandenį.

TIK 8/11

Peoplestores Ltd. GOUGER ST. ADELAIDE

Prie pat Centrinio turgaus. ĮSIGYDAMAS LIETUVIO PASA IR TAUTOS FONDO ŽENKLIUKŲ PAREMSI LIETUVOS LAISVINIMO KOVĄ.